ԺԳ. Տարի Թիւ 1 (145), ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2017 Մշակութային, Ընկերային, Այլազան Պարբերաթերթ Volume 13, No. 1 (145), NOVEMBER 2017 **Toronto Armenian Community Newspaper**

TO ADVERTISE IN CANADA's ONLY ARMENIAN MONTHLY **NEWSPAPER** CALL 416-878-0746

إنتخابات لبنان Lebanon Elections

ԿՈՉ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՄԷՋ ԲՆԱԿՈՂ **LԻԲԱՆԱՆԱՅԱՅ** ՄԵՐ ՅԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Լիբանանի Խորհրդարանական յառաջիկայ ընտրութիւններուն առ ի պատրաստութիւն, Թորոնթոյի Յայ Կեդրոնը ձեռնարկած է լիբանանցի քուէարկողներու ելեկտրոնային արձանագրութեան աշխատանքին, այդ ճամբով ապահովելու համար ձեր քուէարկելու իրաւունքը։

Ներկայացէք Յայ Կեդրոն Երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Յինգշաբթի եւ Ուրբաթ, երեկոլեան ժամը 7:30-9:30 կամ Կիրակի առաւօտեան ժամը 11:00-13:00, ձեր հետ ունենալով Գանատական եւ Լիբանանեան Փաստաթուղթերը։

Արձանագրութիւնները պիտի աւարտին Նոյեմբեր 20ին։

ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ԴՈՒՐՍ ԻՆՉՊԷ՞Ս ԿԱՐԵԼԻ Է ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԻԼ

Արտերկրի լիբանանահայերը իրենց բնակած վայրերուն մէջ քուէարկելու համար կրնան արձանագրուիլ`

- Յին կամ նոր անձնաթուղթով։
- Յին կամ նոր իխրաժ քայտով։
- Յին կամ նոր ընտանեկան

իխրաժ քայտով։...

- Յին կամ նոր անցագիրով

Ընտանիքի մէկ անդամ կրնայ ընտանիքի այլ անդամներու վկայագիրներով ներկայանալ։

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կապուիլ`

Սարգիս Աղպաշեանին` 416-201-2623 Վիվիան Գըլըպոզեանին` 416-876-4403

POM Announces It's Line-Up Of 40 Films

Themes of Artsakh, Hidden Armenians and Genocide Denial Dominate the 5 Day Long Program

By: Dr. Roubina Yeghoyan

Toronto- Forty films from around the world will be screened at the twelfth annual Hamazkayin Toronto Pomegranate Film Festival, November 15-19th.

The line-up represents a diverse range of films that will touch upon the issues of genocide denial, the current refugee crisis, mounting tension in Arstakh, civil society in Armenia and LGBTQ rights.

On November 15, a special program will be dedicated to Arstakh. Jivan Avetisyan's The Last Inhabitant will kick off the festival at Fairview Mall Cineplex. The film is a powerful historical drama that delves into the Arstakh conflict, with music by talented musician Serj Tankian of System of a Down. Avetisyan presents a captivating story set in the late 1980s when Armenians were deported en masse from Azerbaijan.

Mher Mkrtchhan's Gyank Ou Griv will be the second feature on opening night. A touching comingof-age story that reflects on the bonds of friendship and romance in the face of war. It is a beautiful drama about a group of friends whose lives are inevitably affected by the war in Kharabagh.

On November 16th evening the screenings will continue at Fairview Mall Cinema, in a special program called Soirée française. Robert Guediguian's La Villa will commence the program. Filmed in a picturesque fishing village, the story revolves around the lives of three grown children in a family and grapples with the most pressing issue in Europe right now. The film stars his regular cast of actors including his talented wife Ariane Ascaride. The film was screened at TIFF and the Venice International Film Festival. Guediguian delivers a breathtaking follow up to his last POM hit, Don't

Poster photo of Mher Mkrchyan's Gyank ou Griv, a film about the Artsakh war.

Buzz will take the audience on a wild ride in this light-hearted comedy following two tv producers careers within 48 hours.

Two French shorts will accompany the film includes Nicholas Sarkissian's Mediterranea, an artistic interpretation on the refugee crisis and the Mediterranean Sea, From Vartoush.

A series of matinees will be screened at the Hamazkayin Theatre. The documentary Children Of Vank touches upon the identities of Islamized Armenians. Two brilliant films related to the genocide will follow later that afternoon, including Bekarian's Children Of A Genocide

Tell Me The Boy Was Mad. the attendees November 17th. representation of truth.

Stephane Kazandjian's Bad David Safarian's Hot Country, Cold Armenia in the 1980s.

A special double feature will who do all it takes to save their also take place with Arshak Amirbekyan's Mariam's Day Off, a story of a prostitute who finds herself and Martin Matevosyan's The Gift Of Diana about relationships.

On November 17, the and Gerard Boyadjian's Tcheureg screenings will continue at the Regent Theatre with director Joe Berlinger's Intent To Destroy, a candid look at the making of the film, The Promise, starring Christian Bale, while also challenging the denialist campaign of Turkey to suppress recognition of the Armenian Genocide.

A memorable experience will Australian filmmaker Shahane follow with the screening of Ararat, which is celebrating its 15th and Naré Mkrtchyan's *The Other* anniversary. A special introduction Side Of Home, which was will be delivered by Atom Egoyan nominated for the Best Short Film and Arsinee Khanjian on the at the 2017 Academy Awards. groundbreaking film that confronts Dramatic features set in the challenges of trauma, film, What Is Classic Rock?, utiful Armenia will also delight genocide denial and the featuring the interviews of many

Talented singer/songwriter Winter is a historical drama set in Eileen Khatchadourian, originally from Beirut, will present her new song composed for the anniversary of the film along with several others in her impressive repertoire. She was recently awarded Best Female Performer of the Armenian Diaspora.

> The Saturday, November 18th program will be screened at Hamazkayin Theatre. The morning will celebrate a symphony of Canadian films in a segment called Canada 150. An eye-opening program called Human Rights Watch presented by Arsinee Khanijan will follow. It will showcase the World Premiere of Khanjian's new film Way Back Home directed by Seda Grigoryan, as well as Gagik Ghazareh's Listen To Me which deals with LGBTQ rights in Armenia and was produced by PINK Armenia.

Torontonian filmmaker Daniel Sarkissian will present his latest cont. on page 29

ԹԱՐՄ ԵՒ ՇԱՏ ՅԱՄԵՂ ԱՎՄԱՃՈՒՆ

We make lahmajoun fresh everyday.

Monday: closed Tuesday: 9am to 7pm Wednesday: 9am to 7pm Thursday: 9am to 9pm Friday: 9am to 9pm Saturday: 9am to 7pm Sunday: 9am to 5pm

Get ready for the holidays with our platters.

www.mamajoun.com

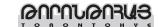
209 Ellesmere road, Scarborough, Ontario

Please call to order

Hasmig Kurdian 416-332-0787 Houri Najarian 416-498-6941 toronto@himnadram.org

Tickets: \$100

(\$50 tax deductible receipt will be issued)

Call now for a complimentary and confidential consultation to determine the current market value of your property.

For brand new condo developments visit:

www.TorontoCondosGTA.ca

Office: 416 494 7653 Hratch: 416 417 5626 Alex: 647 887 7995 E-mail: info@TorontoCondosGTA.ca

Why volunteer as a couple? Discover each other and Armenia together

Hratch and Zara Kelian

A winning proposal to his employer helped to make Hratch's dream of visiting Armenia a reality. AVC recently welcomed Hratch and Zara Kelian from Canada.

An electronics technologist, Hratch works for a firm that periodically offers employees the opportunity to volunteer abroad for one month. Having never considered volunteering in Armenia, Hratch thought this could be a great way of finally discovering his homeland. He submitted a proposal for four weeks of volunteering in Armenia through AVC - and was one of three lucky winners! As soon as his win was confirmed, his wife Zara also applied to AVC so they could experience Armenia for the first time together.

Both Zara and Hratch are active within the Armenian community in southern Ontario and with the Armenian Relief Society (ARS). In Yerevan, they are also working with one of the ARS programs that supports wounded soldiers in rehabilitation by teaching them English and other skills in order to help them re-integrate into society.

As you start planning your 2017-2018 travels, why not consider a service experience, be it professional or less formal; alone, as a couple, or with friends. AVC will customize the experience for you. Email us your questions at info@avc.am. When you're ready, you can simply apply online.

Ընդունելութիւն` Յայաստանի Դեսպանատան Մէջ

Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան խօսքի պահուն

դեսպանատան մէջ կայացաւ պաշտօնական ընդունելութիւն մը` նուիրուած Յալաստանի Անկախութեան 26ամեակին եւ Յալաստանի ու Գանատալի միջեւ դիւանագիտական լարաբերութիւններու հաստատման 25ամեակին։

Ձեռնարկին կը մասնակցէին hոգեւոր հայրեր, Գանատայի մէջ հաւատարպաններ, Դանատայի արտաքին րումներուն եւ այդ ձանապարհին յաղ-

Յոկտեմբեր 10ին, Յայաստանի գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ, հասարակական-քաղաքական գործիչներ, դիւանագէտներ, հայ համայնքային կառոյցներու ղեկավարներ, մեծ թիւով գանատահայեր, լրագրողներ։

Իր խօսքին մէջ, դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան անդրադարձաւ անկախութեան 26 տարիներու ընթացքին Յամագրուած շուրջ 15 երկիրներու դես- յաստանի Յանրապետութեան ձեռքբե-

թահարուած խոչընդոտներուն։ Դեսպանը կարեւոր նկատեց անցած 26 տարիներու ընթացքին Սփիւռքի եւ յատկապէս գանատահայ համայնքին դերը Յայաստանի զարգացման գործին մէջ։

Ընդգծելով, որ տարին իւրայատուկ է նաեւ անով, որ կը նշուի Յայաստանի եւ Գանատայի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման 25ամեակը, դեսպանը խօսեցաւ Յայաստանի եւ Գանատայի մէջ կայացած եւ կայանալիք բազմաթիւ ձեռնարկներուն մասին, ինչպէս նաեւ երկկողմ յարաբերութիւններու վերջին զարգացումներուն մասին։ «Այսօր հայ-գանատական յարաբերութիւնները աշխոյժ կը զարգանան քաղաքական, տնտեսական, մշակութային եւ երկկողմ հետաքրքրութիւն ներկայացնող այլ բնագաւառներու մէջ։ Մենք փոխգործակցութիւն կը ծաւալենք շարք մը միջազգային կազմակերպութիւններու, մասնաւորապէս Ֆրանքոֆոնիայի միջազգային կազմակերպութեան շրջանակին մէջ», նշեց ան։

Երեկոյի ընթացքին դաշնակահարուհի Մարլէն Պաքմազեանի կատարմամբ ինչեցին հռչակաւոր հայ երգահաններու ստեղծագործութիւններ։

Գանատայի Դեսպանը Պիտի Նպաստէ Փոխայցերու Աշխուժացման

Դեսպան Քըր եւ պաշտպանութեան նախարար Վիգէն Սարգսեան։

Յայաստանի Ազգային Ժողովի նախագահի տեղակալ Արփինէ Յովհաննիսեան, Յոկտեմբեր 17ին, ընդունած է Յայաստանի մէջ Գանատայի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Ճոն Ռոնալտ Քիւրը։

Յովհաննիսեան նշած է, որ հայ-գանատական լարաբերութիւնները կալուն կերպով կը զարգանան, երկու երկիրները ունին բարեկամութեան ու համագործակցութեան լաւագոյն աւանդոյթները։ Ան ընդգծած է միջխորհրդարանական կապերու զարգացման կարեւորութիւնը, բարեկամական խումբերու աշխոյժ փոխգործակցութիւնը։

Յայաստանի մէջ Գանատայի արտակարգ եւ լիազօր դեսպանը պատրաստակամութիւն լալտնած է նպաստելու հայ-գանատական խորհրդարանական յարաբերութիւններու առաւել խորացման, փոխայցերու աշխուժացման։ Ճոն Ռոնալտ Քիւրի խօսքով` տարին իւրայատուկ է անոր համար, որ կը նշուի Յայաստանի եւ Գանատայի միջեւ դիւանագիտական լարաբերութիւններու հաստատման 25ամեակը։

Յանդիպման ընթացքին անդրադարձ եղած է 2018ին Յայաստանի մէջ ֆրանսախօս երկիրներու գագաթնաժողովի իրականացման։ Կարեւոր համարուած է համագործակցութիւնը կաշառակերութեան դէմ պայքարին, տեղեկատուական նոր ճարտարագիտութիւններու եւ այլ ոլորտներու մէջ։

Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան կը Յանդիպի Օթթաուայի Քաղաքապետին **Յետ**

Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան եւ Օթթաուայի ք աղաքապետ Ճիմ Ուաթսըն։

րապետութեան դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան Յոկտեմբեր 17ին հանդիպում մը ունեցած է Օթթաուայի քաղաքապետ Ճիմ Ուաթսընի հետ։

Շնորհակալութիւն յայտնելով Օթթաուայի քաղաքապետին Յայաստանի դած է Յայաստանի դեսպանը՝ պաշտօ- դեալ։

Գանատայի մէջ Յայաստանի Յան- դեսպանութեան հետ ծաւալած սերտ համագործակցութեան համար` դեսպան Մարտիրոսեան պատրաստակամութիւն լայտնած է լետագային եւս շարունակելու համատեղ աշխատանքները:

Ճիմ Ուաթսրն իր հերթին շնորհաւո-

նի ստանձման առիթով, եւ յոյս յայտնած, որ անոր գործադրած ջանքերուն շնորհիւ հայ-գանատական երկկողմ լարաբերութիւնները աւելի կը զարգանան։

Զրուցակիցները անդրադարձած են երկկողմ յարաբերութիւններու տարբեր ոլորտներու` ընդգծելով ատոնց մէջ արձանագրուած ձեռքբերումերը։ Քննարկուած է Յայաստանի եւ Գանատայի միջեւ դիւանագիտական լարաբերութիւններու հաստատման 25ամեակի եւ Գանատայի 150ամեակի առթիւ Գանատայի եւ Յայաստանի մէջ կազմակերպուող ձեռնարկներու ընթացքը։

Անոնք կարեւոր համարած են տարբեր միջազգային կազմակերպութիւններու, մասնաւորապէս Ֆրանքոֆոնիայի միջազգային կազմակերպութեան ծիրէն ներս Յայաստանի եւ Գանատայի միջեւ ծաւալած աշխոյժ համագործակցութիւնը։

Մտքեր փոխանակուած են ապակեդրոնացուած համագործակցութեան զարգացումը աւելի խթանելու վերաբե-

Գանատահայ Բժիշկը «Գանատայի Անջրպետի Գործակալութեան» Կը Ներկայացնէ Նոր Գիւտ Մը

տոքթ. Սարգիս Երէցեան յառաջիկայ ա- նօրէն կը կոչուի Intra-arterial therapeutic միս Գանատայի Անջրպետի գործակալութեան (Canada Space Agency) կողմէ հրաւէր ստացած է յատուկ զեկոյցով մը ներկայացնելու գիտական իր նոր իրագործումը, որմով կը դիւրացուի կործանման ենթարկուած օդանաւերու «սեւ տուփ»ը (Black Box) արագօրէն գտնելու հարցը։ «Սեւ տուփ»ը համակարգչալին այն սարքն է որուն մէջ կ'արձանագրուին օդանաւի մր բոլոր հաղորդակցութիւնները։

Միաժամանակ, Երէցեանի մէկ այլ գիւտով հետաքրքրուած է Միացեալ Նահանգներու Յարվըրտ համալսարանի բժշկական բաժանմունքը. Երէցեան աշխարհահռչակ Յարվըրտ համալսարանին յղած է առանց վիրահատութեան սրտի խցանուած երակները բուժելու իր

«Յորիզոն»-Գանատահայ բժիշկ գիւտի նախագիծը, որ բժշկագիտակաdissolution of plaques in coronary and peripheral arterial diseases.

Ան միջազգային չորս արտօնագրուած (patent) գիւտերու հեղինակ է։ 2004ին Գանատայի գիտութեան նախարարութեան կողմէ 30 հազար տոլար դրամաշնորի ստացած է բժշկագիտութեան բնագաւառէն ներս ուսումնասիրական աշխատանքներ կատարելու համար։ Ան անդամ է «Գանատայի վիրահատութեան ընկերակցութեան»:

Տոքթ. Երէցեան բազմաթիւ առիթներով իր ներդրումը բերած է օժանդակելու Յայաստանի եւ Արցախի իր հայրենակիցներուն։

Ներկայիս «Յայ որբերու օգնութեան ընկերակցութեան» Մոնթրէալի մասնաձիւղի նախագահն է։

Biologic or Synthetic Mesh for Hernia repair?

The Ideal Mesh?

Sarkis Yeretsian, MD, FRCS (C)

Վերաբացում ` Յամազգայինի «Յարութիւն Մանուկեան» Գրադարանի

Երեք ամիսներէ ի վեր կը նշմարենք անսովոր երթեւեկ Թորոնթոյի Յամազգայինի գրադարանէն ներս։ Յանձնախումբը տեսակաւոր տուփերու մէջ գիրքեր կը զետեղէ, ապա զանոնք կր փոխադրէ կեդրոնի զանազան պահեստի վայրերը։ Իսկ Օգոստոսէն ի վեր՝ գրադարանի ապակեայ դռները ծածկուած են թուղթերով, բայց լսելի են սղոցի, մուրձի եւ տաշոցի շինարարական զանազան ձայներ։

Վերջին երկու շաբաթներուն ընթացքին կը նկատենք գիրքերու տուփերը ետ կը փոխադրուին, իսկ գրադարանի յանձնախումբը՝ մաքրութեան բոլոր դեղերով, թուղթերով եւ մեքենաներով «զինուած»՝ կ'ուղղուի գրադարանի գոց դռներուն ետեւ՝ աշխատելու։

Վերջապէս հեռատեսիլէն, թերթէն, դիմատետրէն եւ անձնական միջոցներով կը յայտարարուի գրադարանի վերաբացումը Յոկտեմբեր 11ին, երեկոյեան ժամը 8ին։ Յրաւէրը համայն թորոնթոհայութեան է։

Բոլորին հետքրքրութիւնը սրած է։ Վերջապէս կը հասնի ժամը։ Յայ Կեդրոնին մէջ երկու հարիւրէ աւելի ազգայիններ կը սպասեն։ Յակոբ Ճանպազեան վար կ'առնէ թուղթերը եւ լուսաւորութեան մէջ կ'երեւայ գրադարանը` իր նոր պահարաններով եւ գիրքերը նոր պիտակներով իրենց յատուկ տեղերը շարուած։ Գետնէն մինչեւ առաստաղ նորոգուած է։ Ապակիներուն հայկական նախշր հմայիչ է։ Ժապաւէնի հատումը կ'րնեն Մանուկեան ընտանիքի ներկայացուցիչ` Սէմ Մանուկեանը, 33Դ Սողոմոն Թէիլիրեան կոմիտէութեան հերթապաը՝ Վաչէ Գըլըպոզեանը, Յամազգային Գլաձոր մասնաձիւղի ատենապետուհին՝ Թամար Տօնապետեան Գուզուեանը եւ Յամազգային «Յարութիւն Մանուկեան» գրադարանի յանձնախումբի ատենապետր Կարօ Ակինեանը։ Նախանձելի է ձայնի սարքաւորումը, Արա Գէորգեանի գրաւիչ եւ ոգեւորութիւն ստեղծող երաժշտութիւնը կը տիրէ։ Յամազգայինի «Էրեբունի» պարախումբէն երկու տարազաւոր պարմանուհիներ կոլոհատ եւ այլ համեղ ուտելիքներ կը հրամցնեն։ Յանձնախումբը կը լեցնէ «շամբէյն»ի գաւաթները, սեղան մը յատկացուած է հիւրասիրութեան համար։ Կը սկսին շնորհաւորական եւ սքանչացումի արտայայտութիւնները։ Քանակով քիչ աթոռներ զետեղուած են տարեց հիւրերուն համար, մեծասնութիւնը ոտքի կը հետեւի բացումի յայտագրին։

Օրուան հանդիսավար Արշօ Զաքարեան կը հրաւիրէ ներկաները խմելու գրադարանի վերաբացման կենացը շեշտելով որ Յայկական գրադարանը մեր ամրոցն ու վահանն է՝ պաշտպանելու մեր լեզուն, մշակոյթը, ինքնութիւնը, գի-

տելիքները եւ դատը։ Ապա կը սկսի բարի գալուստի ողջոյնով։ Կը բացատրէ որ դիտումնաւոր է վերաբացումը, Յոկտեմբերին, մշակոյթի ամսուան, Թարգմանչաց տօնին սեմին։ Կու տայ Յամազգայինի «Յարութիւն Մանուկեան» գրադարանի պատմականը։ Նախ հակիրձ կերպով կր ներկայացնէ ցեղասպանութիւնէ վերապրող Խարբերդցի Յարութիւն Մանուկեանի կեանքը։ Յայրը` Պատուելի Սամուէլ Մանուկեան, առաջին Խարբերդի նահատակներէն եղած է։ Յարութիւն իրաշքով ձողոպրած է իր ընտանիքին միւս անդամներուն հետ եւ ապաստանած` Լիբանան, ուր մեծցած է, ուսանած է եւ ամուսնացած Յայկուհի Աշձեանին հետ դառնալով հայր` Արփիին եւ Սէմին։ 1961ին գաղթած է Գանատա։ Ընկեր- հանալ։ Նորակազմ գաղութը եւ

Նոյեմբեր 1971. Տիկին Յայկուհի Մանուկեան եւ որդին Սամ Մանուկեան կը հատեն Մանուկ-եան գրադարանի բացման ժապաւենը։

Յոկտեմբեր 2017. Սամ Մանուկեան, աջէն 2րդը, Յայ կեդրոնի եւ Յամազգայինականներու հետ կը հատէ վերանորոգուած գրադարանին բացման ժապաւէնը։

Բացման արարողութ ենէն պատկեր մը։

ները զգուշացուցած են զինք, որ իր զաւակները պիտի օտարանան այդ սառուցեալ երկիրին մէջ, բայց ան առաջին օրէն իսկ մեծ ձիգով նետուած է գաղութը կանգնեցնելու նպատակին։ Ընկերնե- եւ սենեակ մը կ'անուանեն իր անունով։ րով վերակազմած են ՅՅԴ կոմիտէու- Իր կինը`, Յայկուհին, իրենց տան բոլոր թիւնը եւ անուանած են Սողոմոն Թէիլի- գիրքերը կը նուիրէ կեդրոնին։ Գաղութիւնը եւ անուանած են Սողոմոն Թէիլիրեան, որպէսզի այդ խիզախ եւ Յայ Դատին տէր հերոսին նման կոմիտէութիւնը քաջութիւնը ունենալ միշտ հայ իրաւունըներուն պաշտպանը րլլալու։ Մանուկեան, երեք տարուան ընթացքին, իր ընկերներուն հետ կեդրոն մր ունենալու տեսիլքը ունեցած է. ան որպէս հերթապահ խոչընդոտ չէր ձանչնար։ Ան մեծ խթան եղած է նաեւ ՅՕՄի վերակազմութեան մէջ եւ առաջիններէն, որոնք Թորոնթոլի քաղաքապետարանին առջեւ եռագոլնը բարձրացուցած են։ 1965ին Ցեղասպանութեան 50ամեակր կազմակերպած են եւ հրաւիրած ազգային հերոս Արշաւիր Շիրակեանը։1964ի ձմրան, Մանուկեան ինքնաշարժի արկածով կը մա-

ընկերները կը ցնցուին եւ անպայման կ-'ուզեն իրենց նուիրեալ ընկերոջ յիշատակը յաւերժացնել։ 1966ին կը գնեն Տիւփոնդի փլատակ շէնքը. կը նորոգեն թէն նշանուած զոյգ մը, Ալիս Շահինեան եւ Յարութիւն Շիթիլեան, ամէն Կիրակի գիրքերու արձանագրութիւնները կ'րնեն։ Ողբացեալ Ներսէս Կէտիկեան «Յայրենիք» օրաթերթին մէջ ազդ մը կը դնէ եւ ամերիկահայ հայրենակիցներ կր սկսին տուփերով գիրքեր ուղարկել։ Յազիւ որ Յամազգայինը կր հիմնուի, գրադարանի պատախանատուութիւնը կը փոխանցուի։ Մարգար Շարապխանեան, Թորոնթոյի Յամալսարանի մէջ գրադարանագէտ էր, պատասխանատու կը նշանակուի։ Իրեն օգնականները կ'ըլլան Էլիզ Յասըրձեանը եւ Արշօ Գասապեանը։1971 Նոյեմբերին բացու-

մը կը կատարուի հազար գիրքերով։ 1979ին 45 Hallcrown-ի հասցէի կառոյցին մէջ, կը կատարուի գրադարանին վերաբացումը` նոր պահարաններով եւ աւելի լայն տարածքով։ Գրադարանը նաեւ Յալ Կեդրոնի հիւրասենեակն է, ուր ընդունած ենք կաթողիկոսներ, Գանատայի վարչապետներ, խորհրդարանի անդամներ, մտաւորականները ինչպէս Մարկարէթ Էթուուտ, Կարապենց, Պօղոս Սնապեան եւ շատ ուրիշներ։ Գրադարանին մէջ գումարուած են միութենեկան եւ յանձնախմբային ժողովներ, ուր միաժամանակ ընտրութիւններ կը կատարուին, բանաձեւեր եւ ծրագիրներ կը կազմուին։

Յանդիսավարը կը մէջբերէ Յարութիւն Մանուկեանի դուստրին խօսքը «Յայրիկ, զաւակներդ, թոռներդ եւ ծորերդ չկորսուեցան ու քու թափած հատիկներդ այսօր կանգուն է մեր hզոր Յայ Կեդրոնը, դպրոցը 620 աշակերտներով, եկեղեցին եւ բոլոր կազմակերպութիւնները որոնք կ'աշխատին այս մեղուի փեթակին մէջ+»։ Ներկաները կը ծափահարեն այս կարեւոր նուաձումներուն համար։

Զաքարեան Յամազգայինի Գլաձոր մասնաձիւղի վարչութեան անունով եւ Յամազգալինի Յարութիւն Մանուկեան գրադարանի անունով կը նուիրէ գիրքեր հետեւեալ ազգայիններուն, որոնք անժխտելի դեր ունեցած են գրադարանի վերակազմութեան եւ նորոգութեան մէջ։ Գրադարանագէտ Պարոն Սարգիս Յամպոլեանին որ Dewey Digital Systemով վերջին հինգ տարիներուն արձանագրած է գիրքերը իրեն բաժանումքներով, Միհրան Ճիզմէձեանին, որ արձանագրութիւններուն մէջ ներդրում ու-

Արշօ Չաքարեան խօսքի պահուն։

նեցած է, կապալառու Յրայր Թիթիզեա-նին, որ ջանք չէ խնայած գրադարանի վերաշինութեան մէջ եւ արուեստագէտ Յակոբ Ճանպազեանին, որ օրական իր ներդրումը ունեցած է։ Այս վերջինը իր սրտի խօսքը կը փոխանցէ շեշտը դնեով հայ գրքի կարեւորութեան եւ 국ՅԴ կոմիտէութեան անվերապահ դերին, շնորհաւորելով Յամազգայինը, հայ ընթերցողը եւ հայ Կեդրոնը։՝

<u> Հուսանկարներով եւ բացատրակա-</u> նով գրադարանի յանձնախումբի ատե-նապետ Կարօ Ակինեան կը ներկայացնէ պատմականը։ Ներկաները կը յիշեն մեզմէ բաժնուած եւ մեծ ներդրում ունեցած հայորդիներէն Ռոստոմ Եղոյեանը։ Գնահատանքի գիրք մը կը յանձնուի վարչութեան կողմէ Ակինեանին, իր եւ լանձնախումբին տքնացան աշխատանքին համար։

Մրցանակակիր եւ զանազան փառատօններու մասնակցած, հայր եւ որդի, Էտուար եւ Լեւոն Իշխանեանները դաշնամուրով եւ կիթառով կը նուագեն

«Բարեւ» Կեդրոնի Յպարտառիթ Բացումը

Պեթթի Փանոսեան

Տեսլականները շօշափելի իրականութեան վերածելը կ՛ենթադրէ անխախտ հաւատք, յարատեւ ջանք ու անսակարկ նուիրում, իսկ երբ այդ տեսլականին առաջնահերթ նպատակներէն մէկն է մշակոլթի ծիրէն ներս ծառայել ու նպաստել Յայրենիք-Սփիւռք կապի ամրապնդման, քայլ մր առաջ անցնելով` նոյն այդ տեսլականը կը վերածուի վսեմ առաքելութեան։ Ըստ արժանւոյն, տեղին է յիշել, թէ մշակութային, կրթական, ընկերային ու մարդասիրական ոլորտները ընդգրկող վերոյիշեալ տեսլական-առաքելութիւնը, արգասիքն է կեդրոնի հիմնադիր եւ նախագահ Ջարեհ Ա. Քինյ. Ջարգարեանի եւ խումբ մը երիտասարդ անդամներու մտալղացման:

Ահա այսպիսի առաքելութեան մը մեկնարկին ականատեսը եղաւ թորոնթոհայութիւնը, երբ Յոկտեմբեր 15ին Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն Յայց. Առաք. Եկեղեցւոյ հովանիին ներքոյ տեղի ունեցաւ Գանատահայ Յամայնքի Ծառայութիւններու «Բարեւ» կեդրոնի հանդիսաւոր բացումը, հովանաւորութեամբ` Գանտահայոց Առաջնորդ S. Աբգար Եպս. Յովակիմեանի։

Rայց. Առաք. Եկեղեցւոլ Գանատահայոց Թեմի Փոխառաջնորդ Զարեհ Ա. Քինյ. Ջարգարեանի մատուցած Ս. Պատարագէն, ապա «Բարեւ» կեդրոնի վարչութեան անդամ-անդամուհիներուն եւ կամաւորներուն տուած օրինութենէն ետք, ներկաներուն իր պատգամը փոխանցեց Աբգար Եպս. Յովակիմեան։ Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ Պերժ Սրկ. Լուլէձեանին պարգեւատրումը` ՅՅ Երախտագիտութեան մետալով, Արցախին եւ Յայոց Բանակին մատուցած իր ծառայութիւններուն համար։

«Բարեւ» կեդրոնի բացման հանդիսութեան պատուոյ հիւրերն էին` Լեւոն Մարտիրոսեան` 33 Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան, Ճոն Մըքքէյ՝ (Scarborough Guilwood) Դաշնակցային Խորհրդարանի անդամ, Միթզի Յանթեր՝ Օնթարիոյի Կրթութեան Նախարարուհի, Ճոն Թորի` Թորոնթոյի քաղաքապետ, Պերժ Րիչըրտ Սվազըլեան` ՅՅ Պատուոլ Յիւպատոս Օնթարիոլի մէջ,

Բարեւ Կեդրոնի բացումը՝ Էլիզապեթ Տիրատուրի ձեռամբ։ **Բացման հանդիսութեան պատուոյ հիւրե**րը

տուղար Յիւպատոսական Յարցերով, Խորեն Մարդոլեան, Յալաստանի Ջարգացման Յիմնադրամի ներկայացուցիչ Գանատայի մէջ, Արիս Պապիկեան` (Scarborough-Agincourt) Յառաջդիմական-Պահպանողական (Progressive-Conservative) կուսակցութեան թեկնածու, Աբէթ Ալբալ` Թեմական Խորհուրդի ատենապետուհի, Օհան Օհաննէսեան` Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական խորհուրդի ատենապետ, ինչպէս նաեւ` Թորոնթոյի Յայ համայնքի եկեղեցական, քաղաքական, բարեսիրական, կրթական եւ մշակութային կազմակերպութիւններու եւ հաստատութիւններու ներկայացուցիչներ։

Ծխական Խորհուրդի ժողովասենեակէն ներս` պատուոլ հիւրերուն հայկական աւանդական հիւրասիրութեան մասնկացութենէն ետք, տեղի ունեցաւ «Բարեւ» կեդրոնի գրասենեակի բացման ժապաւէնի հատումը, գլխաւոր նուիրատու էլիզապէթ Տիրատուրի ներկայութեամբ, ի յիշատակ եղբօր` Կրէկըրի Տիրատուրի եւ ծնողներուն` եւ Սուրէն եւ Ազնիւ Տիրատուրի։ Ջարեհ Ա. Քինյ. Ջարգարեանի կողմէ գրասենեակի վերանորոգութեան առընչութեամբ տրուած հակիրճ բացատրականէն եւ «Բարեւ» կեդրոնի վարչական անդամներուն եւ բ. Երրորդութիւն Յայց. Առաք. Եկեղեցկամաւորներուն ուղղուած շնորհակալու- ւոյ Յոգեւոր Յովիւ Ջարեհ Ա. Քինյ. Ջարթեան խօսքէն ետք, հիւրերը ուղղուե- գարեան, ձեռնարկի հովանաւոր` Գա- րուն եւ զանոնք հրաւիրեցին բեմ, առ ի ցան «Մակարոս Արթինեան» սրահ, ուր `նատահայոց Թեմի Առաջնորդ Աբգար գնահատանք իրենց նուիրումին։

Սասուն Յովհաննիսեան` Երրորդ Քար- մեծ թիւով համակիրներ, անդամներ, կամաւոր ծառալողներ եւ հրաւիրեալներ, պատշաձ հիւրասիրութեան մասնակցելէ ետք, իրենց տեղերը գրաւած էին։ Ծափողջիւններու ընկերակցութեամբ լարգարժան հիւրերը գրաւեցին իրենց տեղերը, վայելելու համար նախատեսուած գեղարուեստական յայտագիրը։ Գանատալի եւ Յալաստանի քալլերգներու յոտնկայս ունկնդրութենէն ետք, սկիզբ առաւ գեղարուեստական յայտագիրը Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. Շաբաթօրեայ վարժարանի 6-7-8րդ կարգերու աշակերտներու հայրենասիրական, ոգեշնչող երգերով, ղեկավարութեամբ` վարժարանէն ներս երաժշտութեան դասատու Նատա Նավասարդեանի։

> «Բարեւ» կեդրոնի խորհուրդի ատենապետ Լեւոն Գալթաքձեանի եւ ատենադպրուհի Սառա Շահմուրադեանի բարի գալուստի եւ բացման խօսքերէն ետք, ներկաները մեծ հաձոյքով հետեւեցան «Բարեւ» կեդրոնի գործունէութիւնը բնորոշող տեսերիզի ցուցադրութեան, որմէ ետք «Կինտոներու պար»ով ելոլթ ունեցաւ «Սասուն» պարախումբը` արժանանալով հիւրերու ջերմ ծափահարութեան։

Եպս. Յովակիմեան, որոնք անդրադարձան Յալ Եկեղեցւոլ ստանձնած դերին` որպէս մշակոյթի եւ ազգային արժէքներու պահապանող ու տարածող ազգային հաստատութիւն, նշեցին «Բարեւ» կեդրոնի ունեցած նպաստը Յայրենիքի հետ փոխ գործակցութեան ծիրէն ներս, ինչպէս նաեւ` նշանակալից ներդրումը Գանատայի բազմամշակութային խճանկարին մէջ։

ՅՅ Դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան ընդգծեց ունեցած իր հաւատքը` հանդէպ «Բարեւ» կեդրոնին։ Թորոնթոյի քաղաքապետ Ճոն Թորի, Օնթարիոյի Կրթութեան նախարարուհի Միթզի Յանթեր եւ Խորհրդարանի անդամ Ճոն Մըքքէլ խօսք առնելով՝ բարձր գնահատեցին Սբ. Երրորդութիւն Յայց. Առաք. Եկեղեցւոյ եւ հայ համայնքի բազմաթիւ ծառայութիւնները կրթական, մշակութային, ընկերային եւ յատկապէս մարդասիրական ծիրէն ներս եւ իրենց ուրախութիւնը յայտնեցին «Բարեւ»ի մեկնարկին առթիւ մատնանշելով, որ վերոյիշեալ աշխատանքը շարունակութիւնն ու ընդլայնումն է այն գործընթացին, որ Գանատան յաջողութեան կը հասցնէ որպէս երկիր։

Աւարտին, տեղի ունեցաւ լուռ աձուրդ Յաջորդաբար բեմ իրաւիրուեցան եւ նուէրներու բաշխում, որմէ ետք հանդիսավարները շնորհակալական յատուկ խօսք ուղղեցին կամաւոր ծառայողնե-

Նախկին Պոլսահայ Պերժ Սրկ. Լիւլէժեան Պարգեւատրուեցաւ **Յայաստանի Յանրապետութեան Երախտագիտութեան Բարձր Մետալով**

Քաղաքիս քաջածանօթ նախկին պոլսահայ Պերձ Սրկ. Լիւյէձեան ամէն առիթով Թորոնթոյի «Յայաստան» համահայկական հիմնադրամին կը սատարէ ու ազգանուէր դեր կը խաղայ` իշխանական նուիրատուութիւններ կատարելով ազատագրուած Արցախի վերաշինութեան եւ զարգացման օրինակին, որ այս օրուան աւետարանական մէջհամար։ Վերջերս իր կատարած մեծագումար նուիրատուութեամբ Արցախի եւ Յայաստանի սահմանները պաշտպանող հայոց բանակի զինուորներուն համար խաչեր պիտի պատրաստուին եւ պիտի դրուին բոլոր զինուորներու համազգեստներուն վրայ։

Յոկտեմբեր 15ին, Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոլ մէջ Ս. Պատարագին կր հանդիսապետէր Գանատահայոց թեմի առաջնորդ Աբգար Եպս. Յովակիմեան։ Ս. Պատարագր մատուցեց փոխառաջնորդ, եկեղեցւոյ Յոգեւոր Յովիւ Ջարեհ Ա. Քինյ. Զարգարեան։

Ներկայ էին Գանատայի մէջ Յայաստանի դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան, որուն կ'ընկերանային հիւպատոսը եւ դեսպանատան աշխատակիցներ, 33 Օնթարիօ նահանգի պատուակալ հիւպատոս Պերձ Սվազլեան, ՅՅ Սփիւռքի նախաոարութեան Գանատայի ներկայացուցիչ Խորէն Մարտոլեան։

Առաջնորդ Սրբազանը իմաստալից իր պատգամը փոխանցեց՝ նիւթ առնելով «Ալրի կնոջ լուման»։ «Գործնական սիրոյ եւ քրիստոնէութեան արտայայտութիւնը այս օրերուն կը դրսեւորուի եւ կը գնահատուի Լիւլէձեանի անձին մէջ։ Կր նմանի այն բերումի արտայայտութեան մէջ էր. ահաւասիկ այս ան լուման է, որ կր ներդրուի իբր քրիստոնէութեան գործնական երեւոլթ»։

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ շքանշանի տուչութիւնը. դեսպան Լեւոն Մարտիրոսեան կարդաց Լիւլէձեանի երախտագիտութեան մետալով պարգեւատրուելու մասին Յալաստանի Յանրապետութեան նախագահին հրամանագիրը, որ կը յայտնէր` «Յայրենիք-Սփիւռք կապերու ամրապնդման գործերուն ներդրած աւանդին համար Պերժ Յովհաննէս Վահրամ սարկաւագ Լիւլեձեանին (Գանատա) կը պարգեւատրենք Երախտագիտութեան մետալով»։ Ապա դեսպանը անոր լամբակը զարդարեց Յալաստանի Յանրապետութեան բարձր շքանշանով եւ ներկաները բուռն ծափահարութիւններով ողջունեցին մեծարեալը։

Վերջաւորութեան ան ընդունեց ներկալ հաւատացեայներու շնորհաւորութիւնները։

Դեսպան Մարտիրոսեան կը պարգեւատրէ Պերճ Լիւլէճեանը։

ՉՄԸՄ Թորոնթօ Մասնաձիւղի Սկաուտական Վերամուտ

Ամէն տարի, Սեպտեմբեր ամսուն դպրոցի վերամուտին հետ` կը վերսկսի նաեւ ՅՄԸՄ Թորոնթոլի սկաուտական հաւաքները։ Քոլրեր եւ եղբալրներ ամրան արձակուրդէն ետք, կարօտով եւ ուրախութեամբ կը հաւաքուին ակումբի լարկէն ներս։

Յովանաւորութեամբ ՅՄԸՄ Թորնոթոլի վարչութեան, կազմակերպութեամբ 3ՄԸՄ Թորոնթոյի սկաուտական խորհուրդին եւ խմբապետական կազմին, այս տարի եւս մասնաձիւղը իր պաշտօնական վերամուտը կատարեց Սեպտեմբեր 24ին, Յայ Երիտասարդական կեդրոնի ՅՄԸՄի մարզադաշտէն ներս։ Յայտագրի բացումին շեփորախումբը իր հզօր ներկայութիւնը բերաւ՝ մթնոլորտը աւելի սկաուտական եւ ռազմական ոգիով լեցնելով։ Աւելի քան 240 սկաուտներ անոնց հետեւելով տողանցքով մարզադաշտ մտան կարգապահ շարքերով, միանման քայլերով, կոկիկ տարազով եւ դրօշակներով։

Յանդիսութիւնը սկսաւ Յալաստանի քայլերգով, ներկայ էին ՅՄԸՄ Գանատայի շրջանային վարչութեան, սկաուտ խորհուրդի եւ խմբապետական կազմի անդամներ, ինչպէս նաեւ մասնաճիւղիս վարչութեան եւ սկաուտ խորհուրդի անդամներ։ Ծնողներ ու բարեկամներ նոյնպէս իրենց մասնակցութիւնը բերին արարողութեան։

Բաման խօսք առաւ խորհուրդի ատենապետուհի Թալին Չիլինկիրեան, որ շնորհակալութիւն յայտնեց ծնողներուն իրենց շարունակական քաջալերանքին եւ լաջողութիւն մաղթեց բոլոր տարազաւորներուն եւ խմբապետական կազմին։ Թորոնթոլի վարչութեան ատենապետուհի Սեւան Յաճի Արթինեան եւ Շրջանային խմբապետ Արուշ Պէրպէ-

2018ին պիտի նշենք միութեան 100ամեակը, որուն մեր մասնակցութիւնը պիտի բերենք համաՅՄԸՄական 11րդ բանակումին մասնակցելով՝ Յայաստանի

Դարէ մը ի վեր, ՅՄԸՄը եղած է այն միութիւնը, որ կր սորվեցնէ զոհողութիւն, հայրենասիրութիւն եւ նուիրում` ազգին եւ գաղութին համար։ Անիկա տակաւին երիտասարդ է, կայտառ անդամներով եւ խմբապետական կազմով։

Թալին Չիլինկիրեան յայտարարեց, որ այս տարեշրջանի մասնաձիւղի խմբապետը կը նշանակուի Վարդան Քարկոցեան։ Շրջանային խմբապետ Uրուշ Պէրպէրեան յանձնեց Վարդանին մասնաձիւղի խմբապետի պաշտօնը` մաղթելով անոր եւ մասնաձիւղին լաջողութիւն եւ փայլուն աշխատանք։

Ապա տեղի ունեցաւ խմբապետա-

րեան իրենց խօսքին մեջ շեշտեցին, թէ Խմբապետի օգնականի աստիճան կողմէն ուրախութիւն եւ խանդավառուստացան Նուպար Նախնիքեան, Նարեկ Ջարկարեան, Էտվին Երիցեան, Անտրէ Քազարեան, Արա Քալուստեան եւ Լորի Քազանձեան, Լորա Տոնոլեան եւ Անի Յովհաննէսեան։ Փոխխմբապետի աստիճան ստացան Շանթ Մոմձեան, Տարոն Տէրտէրեան, Ճորձ Պիուս, Կարօ Քլպօզեան, Բալիկ Մուրատեան, Նէնսի Քապաքեան եւ Մեդրի Մեսրոպեան։ Խմբապետի աստիճան ստացան Մարիա Չամիչեան եւ Կարին Եագուպեան։

Աստիձանատուչութիւններէն ետք, տեղի ունեցաւ փոխանցումներ։ Փոխանցումը սկաուտներուն համար ամենէն լիշատակելի պահն է. քիչ մը յուզմունք, որովհետեւ պիտի բաժնուին իրենց սերունդներուն՝ Պատուաբեր Անցեալէն քոյրերէն եւ եղբայրներէն։ Տարիներ միասին ժամանակ անցուցած, բանակումներ, արշաւներ, գործունէութիւներ կան կազմի աստիձանատուչութիւն։ եւ հաւաքոյթներու մասնակցած, իսկ միւս ռաջ Նահատակ» քայլերգով։

թիւն, որովհետեւ պիտի միանան յաջորդող միաւորին կամ փաղանգին` աւելի գիտակից դառնալով իրենց աշխատանքներուն, աւելի մասնագիտացած գիտելիքներով եւ պարտաւորութիւն զգալով իրենց սկաուտական եւ ազգային աշխատանքներուն։ Ամենահպարտանալի եւ զգացական պահն էր, երբ գայլ-արծուիկ, արի-արենուշ, երեց-պարմանուհիներ եւ աւագ երեցներ ՅՄԸՄի եւ Յայաստանի դրօշակներուն առաջ իրենց սկաուտական խոստումը եւ երդումը արտասանեցին` գիտակցելով, որ հաւատարիմ եւ օգտակար պիտի րլյան ազգին ու հայրենիքին` ՅՄԸՄի հիմնադրութեան ջահը փոխանցելու յառաջիկայ Յաղթական Ապագայ եւ Բարձրացիր Բարձրացուր՝ նշանաբաններով։

Գործունէութիւնը փակուեցաւ «Յա-

ՅՕՄի Ընկերային Ծառայութեան 30ամեակի Տօնակատարութիւն

Յասմիկ Շարապխանեան

Յալ Օգնութեան Միութեան Ընկերային Ծառայութեան գրասենեակը, որ իիմնուած է 2 Յոկտեմբեր 1987ին, տօնեց իր հիմնադրութեան 30ամեակո` Յոկտեմբեր 1ին, Յայ Կեդրոնի սրահին մէջ, ներկայութեամբ հիմնադիր ընկերուհիներու, Ընկերային Ծառայութեան տարբեր գրասենեակներու ներկայացուցիչներու, ՅՕՄուհիներու, Յայ Կեդրոնի յարկին տակ գործող միութիւններու ներկայացուցիչներու եւ հոգեւոր հայրերու եւ ազգայիններու։

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Ընկերային Ծառայութեան յանձնախումբի անդամ Մերի Բադալեան։ 30Մի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ, Յայ Կեդրոնի վաստակաշատ անդամներէն Յուրի Նաձարեան ներկայացուց գրասենեակի պատմականը եւ գործունէութիւնը։ Ան մատնանշեց, որ այս ծառայութիւնը հոգեհարազատ է հայ կնոջ, հայ մօր եւ հայ մեծ մօր։

30Մի Գանատայի Շրջանային վարչութեան ներկալացուցիչ Նաթայի Մանուկեան ներկայացուց ընկերային ծառայութեան դերը եւ ազդեզութիւնը Թորոնթոյի գաղութին վրայ, նշելով` որ լի մէջ եւ կ'օգտուինք այս երկրի թեան։

բարենպաստ օրէնքներէն։

Գեղարուեստական բաժինը վարեցին Քարլի եւ Ճէքի Սահակեանները՝ դաշնակի եւ սրինգի վրայ հրամցնելով դասական եւ հայկական երաժշտութիւն։ Ձեռնարկի սկիզբը Մարիա Տաւութեան դաշնամուրի վրալ նուագեց երաժշտական գեղեցիկ գործեր` հաճելի մթնոլորտ մր ստեղծելով։

Ընկերային Ծառայութեան գրասենեակի յանձնախումբը մտայղացած էր պատուել խումբ մր կամաւորներ իրենց լարատեւ ծառալութեան համար` լատկապէս խնամք տանելով տարեցներուն, որոնք կ՛ապրին Fieldstone Commons, Sienna Seniors Living Ararat Wing, Extendicare, North York Seniors Health Care Centre տուներուն մէջ։ Յանձանխումբի ատենապետ Քրիստին Աւետիսեանի ձեռամբ յատուկ գնահատագիրով եւ ծաղկեփունջով պարգեւատրուեցան Յասմիկ Պոյաձեանը, Գրիգոր Գալուստեանը, Մելանի Գարակէօզեանը, Յասմիկ Սարգիսեանը, Պէթի Լուսարարեանը եւ Անայիս Օրջանեա-

Գեղարդ Ծ. Վարդապետ Քիւսպէկեանի օրինութեամբ եւ «Զօրաւոր Անայս տարեդարձը կը համընկնի Գանա- հատ, Ձօրաւոր Յամայնք» կարգախօտայի 150ամեակին եւ երախտագիտու- սով ձեռնարկը հասաւ իր աւարտին եւ թիւն յայտնեց, որ կ'ապրինք Գանատա- ներկաները հրաւիրուեցան հիւրասիրու-

ՅՕՄի ծառայութեան գրասենեակի պարգեւատրուած կամաւորները։

Նաթալի Մանուկեան խօսքի պահուն

Գնահատանք Եւ Պարգեւատրում Ս. Վարդան Եկեղեցւոյ Երգչախումբի Խմբավար Սարգիս Յամպոյեանի

Յարութիւն Դերձակեան

Թորոնթոյի արուարձաններէն Միսիսոկա քաղաքի Ս. Վարդան Յայս. Առաք. եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւին եւ Ծխական Խորհուրդին որոշումով` երգչախումբի ղեկավար Սարգիս Յամպոյեան պարգեւատրեցաւ` իր երկար տարիներու ծառայութեան եւ վաստակին հա-

Սարգիս Յամպոյեան եղած է նաեւ Թորոնթոյի երկսեռ «Նայիրի» երգչախումբի գեղարուեստական ղեկավարն ու խմբավարը։ «Նայիրի» երգչախումբը «Singing together» ผู้นั่นคนนักปุ่ 9-10 quiնազան ազգութիւններու պատկանող երգչախումբերու կողքին ամէն տարի մասնակցած է բազմամշակութային hա-մերգներու ու փառատօներու, ծանօթացուցած եւ սիրցուցած է հայ երգն ու մշակոյթը, մասնաւորաբար օտար երաժշտասէր հասարակութեան` ստանալով բո-լորին անվերապահ գնահատանքը։

Իր խմբավարի կարողութիւններու կողքին, նախկին գրադարանագէտ, մտաւորական, կրթական մշակ ու հայ գրականութեան հմուտ, Թորոնթոյի «Մաշտոց» գրական խմբակի հիմնադիր ու վարիչ Յամպոյեան 20 տարինե-րէ ի վեր ամէն ամիս կանոնաւոր կերպով վարելով «Մաշտոց» գրական խմբակի հաւաքոյթները կարողացաւ ծանօթացնել յայտնի հայ գրագէտն ու բանաստեղծները ներկայ գրասէրներուն։ Ան այս հաւաքոյթներու ընթացքին` զանազան առիթներով` լայն կերպով անդրադարձաւ հայ գրականութեան քաջածանօթ, «Մարմարա» օրաթերթի խմբագրապետ ու գրագէտ Ռ. Դատտէձեանի գրական վաստակին, ամէն առիթով զանազան գիրքեր՝է էջեր կարդալով մօտէն հաղորդակից դար-ձուց Ռ. Յատտէձեանի ստեղծագործա-կան աշխարհը։ Պրն. Յամպոյեան այս հաւաքոյթներէն մէկուն լայնօրէն ներկայացուց նաեւ Պոլսահայ արդի հայ գրականութեան վաստակաւոր բանաս-տեղծ` Զարեհ Խրախունիին գրական վաստակը եւս։

Cuthbert Anglican եկեղեցւոյ մէջ U. Պատարագ մատուցանեց ու իր պատգամը փոխանցեց Ս. Վարդան Յայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ հոգեւոր hովիւ Տէր Միւռոն Քինյ. Սարգիսեան։

եկեղեցին կը յորդէր բազմութեամբ Թորոնթոյէն, Միսիսոկայէն եւ Օքվիլ քաղաքներէն ժամանող, Յամպոյեանի բարեկամ ու համակիրներով, ինչպէս նաեւ իաւատացեալներով։ Երգեցողութիւնները խիստ տպատրիչ եւ ներդաշնակ կերպով կատարուեցան Միսիսոկա եկեղեցւոյ երգչախումբին կողմէ խմբավարութեամբ` Ս. Յամպոյեանի, դաշնա-կի ընկերակցութեամբ` Իվէթա Մելքու-

Յընթացս Ս. Պատարագի, պատա-րագիչ Տէր Յայրը օրուայ Վարագայ Սուրբ խաչի Տօնի առիթով յաւուր պատշաճի խօսեցաւ խաչի ուժին եւ շասի լեսացաւ լեւել, զօրութեան մասին՝ անդրադառնալով Յիսուսի Ս. Խաչափայտի մասունքին գիւտը, որ գտնուած է Վարագայ լերան վրայ գտնուող վանքէն, շեշտելով՝ թէ այս Վարագայ Ս. Խաչի տօնը կը վերաբերի միայն հայ եկեղեցիին եւ մենք ուրախութեամբ կը տօնենք զայն։

Ապա Տէր Յայրը մեծապէս գնահատեց ու բարի գալուստ մաղթեց օրուայ հիւրերուն, որոնք առաջին անգամ կ'այցելեն այս եկեղեցին եւ յատկապէս գնահատեց «Նայիրի» երգչախումբի բոլոր անդամները, որոնք իրենց մասնակցութիւնը բերելով ձոխացուցին Ս. Պատա-րագի երգեցողութիւնները։ Տէր Միւռոն իր խօսքերու աւարտին

հրաւիրեց Սարգիս Յամպոյեասի մօ-տիկ բարեկամներ Անդրանիկ Չիլինկիրեանը, Ժիրայր Բէտէրեանը եւ Վազգէն Ալթունեանը, որոնք յաջորդաբար իրենց սրտի խօսքերը արտասանեցին եւ իրենց անցեալի շիշատակներէն դրուագներ պատմեցին, գնահատական եւ յարգանքի սրտաբուխ արտայայտութիւններով շնորհաւորեցին յոբելեարը, որ իր կեանքին 50 տարիները բացառիկ սիրով նուիրած էր իր ազգին, եկեղեցիին, դպրոցին, հայ մշակոյթին եւ երաժշտութեան։ Չիլինկիրեան Վահան Թէքէեա-Յոկտեմբեր 1ին, Օքվիլ քաղաքի St. նի հաշուեյարդար քերթուածը գեղեցկօ-

Տէր Միւռոն Քինյ. Սարգիսեան շքանշանով կը պատուէ խմբավար Սարգիս Յամպոյեանը։

րէն մեկնաբանելով ձօնեց զայն Յամ-

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ Յամպոյեանի շքանշանի տուչութեան արարողութիւնը։ «Ուրախ լեր» շարականի երգեցողութենէ ետք, Տէր Յայրը ընթերցեց Գանատահայոց Թեմի Առաջնորդ Աբգար Եպս. Յովակիմեանի Օրինութեան եւ Գնահատանքի գիրը։ Սրբազան Յայ-րը իր օրհնութեան գիրին մէջ յատկա-պէս կը նշէր հետեւեալը` «Յոգեւոր անհուն ուրախութեամբ եւ քրիստոնէական ջերմ սիրով մեր գնահատանքն ու օրհ-նութիւնը կը յղենք Ձեզ Մեծարգոյ Տիար Սարգիս Յամպոյեան՝ ի նշան Ձեր անձին ու գործին նկատմամբ մեր ունեցած բարձր գնահատանքին, կը շնորհենք Գանատահայոց Թեմի Առաջնորդի Օրհնութեան գիրը եւ Թեմի բարձր շքանշա-

Ձեռամբ Տէր հօր Գանատահայոց

Առաջնորդարանի Օրհնութեան գիրը Յամպոյանին յանձնուեցաւ։ Ապա Տէր հայրը անոր լամբակը զարդարեց «Գանատահայոց Թեմի Առաջնորդարանի Բարձր շքանշան»ով, որ ներկաներուն բուռն ծափահարութիւններուն արժա-

Յոբելեարը շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ներկաներուն, այս յատուկ օրը իր կողքին ըլլլալու համար եւ ըսաւ. «Ներքին հոյակապ զգացում մը, ապրում մըն է, երբ որ գիտես թէ կը ծառայես եւ այդ ծառայութիւնդ իմաստ ու արժէք ունի, երբ այդ ծառայութիւնը կը գնահատուի ան ալ յաւելեալ զգացում մըն է, որ Աստուծոյ հազար անգամ փառք կու տաս»:

Տէր Յօր աղօթքով արարողութիւնը իր աւարտին հասաւ։ Ապա Յամպոյեան ստացաւ բոլոր ներկաներուն յատուկ շնորուալորութիւնները։

«Յայեր Միացէք». Բացառիկ Երգարան Մը

Մարգար Շարապխանեան

Վերջերս Երեւանին մէջ հրատարակուած տասնեակ մը գրքեր կան գրադարանիս գրասեղանին վրայ, որոնք իրենց հերթին կր սպասեն+ խօսելու։ Այս մէկը սակայն ուրիշ է, կը հրմշտկէ, որ առաջ անցնի։ Բառերուն ու երաժշտութեան հեղինակը ազգային հանրածանօթ երգիչ Գուսան Յայկազունն է, որ անձամբ նուիրեց զայն ինծի։ Չդիմացայ իր հրմշտուկին եւ սկսայ իրմով զբաղիլ ու զինք (երգարանը) ուզեցի ծանօթացնել երգասէր ու ընթերցասէր հասարակութեան։

Երգարանին խորագիրն է «Յայեր Միացէք»։ Անոր սկիզբի էջերուն տպաւորապաշտ էջեր ունին Արմինէ Յայկազունը, որ խմբագիրն է նաեւ գրքին, Գրիգոր Գուզիկեանը, Արսէն Գրիգորեանը, Վրէժ Սարուխանեանը, որոնք վաստակաւոր ու անուն ունեցող երգիչներ են,

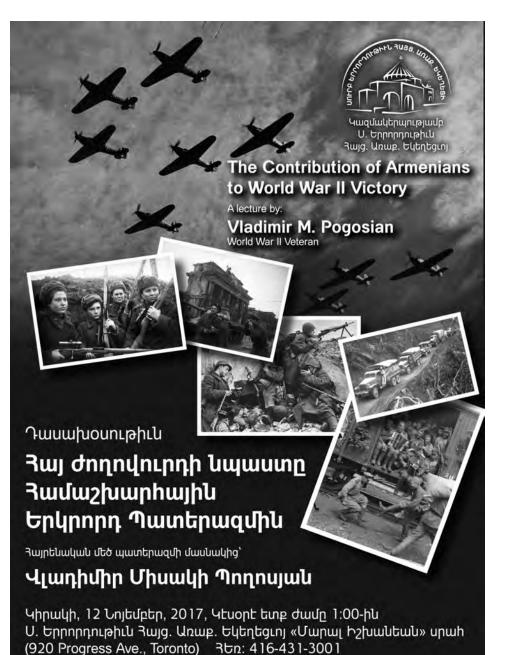
ծանօթ երգչախումբի ղեկավար, գրող ու հրապարակախօս, եւ որոնք անկեղծօրէն ու արժանավայել կերպով կը գնահատեն ժողովրդասէր Յայկազունի տարիներէ ի վեր կատարած հայրենանուէր գործը։ Այս գրքին մէջ յատկանշական են նաեւ գրեթէ բոլոր երգերուն ընկերա-ցող երաժշտական նօթագրութիւնները, երգերուն կապակցութեամբ տրուած բացատրութիւններն ու քերթուածներուն ընդմէջէն սաւառնող ազգային ոգին։

Այս երգարանի ներսի վերջին կողքին, ինարամիտ կերպով միացուած է, բոլոր երգերը լսելի դարձնող փոքր երգասկաւառակ մը։ Երգարանը կը սկսի «Յայեր Միացէ՛ք» հայրենակերտիչ ու անմոռանալի ազգայնաշունչ երգով, զոր Յայկացունը գրած է 1988ի Մայիսին՝ Արցախեան ժողովրդական պատմական օրերուն։

Եւ ալսպէս երգէ երգ առաջ+ մինչեւ մեր օրերը... եւ մինչեւ իր ներզգացական ու անձնական թելերը ինչեցնող երգերը։

Գուսան Յայկազուն իր գրած վերջին երգին, «28 Մայիս, 2017», մէկ տան մէջ, արդարացի համոզումով կ՛ըսէ՝ «Լինես թագաւոր, բարի կամ դաժան, Նախարար, գուսան թէ սարի չոբան, Սուտ է ամէն բան, կ՛անցնի կը գնայ, Յայրենիքն է լոկ, որ պիտի մնայ»։

Թելադրելի է, որ ունենանք այս երգարանը, որ ազգաշէն ու հայրենատէրի ոգիով ակաղձուն, գանձարան մըն է այս

Սուրիահայերը Յայաստանի Զարդը Դարձած են Իրենց Գործունէութեամբ, Աշխատասիրութեամբ եւ Բարեացակամութեամբ. *Յրանոյշ Յակոբեան*

Յրանոյշ Յակոբեան կարծիքով սուրիական ձգնաժամի հետեւանքով Յալաստան ապաստանած սուրիահայերու մեծ մասը պիտի շարունակէ ապրիլ Յայաստանի մէջ։ Նախարարը ըսած է, որ սուրիահայերը Յայաստանի զարդը դարձած են իրենց գործունէութեամբ, աշխատասիրութեամբ եւ բարեացակամութեամբ։

Յակոբեան ընդգծած է, որ սուրիահայերը Յայաստանի մէջ ոչինչէ գործեր կը ստեղծեն, այդ մէկը կը վկայէ, որ անոնք պրպտող են, աշխատասէր են, մտածող, կը փորձեն եւ հիմնականօրէն լաջողութեան կր հասնին։

«Շատ ու շատ սուրիահայերու հետ ես կը զրուցեմ, անոնց մեծամասնութիւնը չի ցանկար երթալ, բայց գիտէք, կեանք է` ոչ ոք կրնայ ըսել, թէ անոնց մօտեցումները յաւերժ են ու վերջնակազմակերպուած, աշխատող ու գրագէտ սուրիահայերը Սուրիոլ մէջ ձգած են տուն, գործ, ինքնաշարժ, պատմութիւն, պատմական ու մշակութային ժառանգութիւն։ Ատիկա փաստ է։ Այն, որ անոնց հայեացքը դէպի Սուրիա՛է, ատիկա այ փաստ է։ Անոնք օր մր պիտի երթան իրենց ունեցուածքի վերջնական նոնց համար դեռ հարցական են։ Այն- են։ Եթէ առաջ կը պահանջէին, որ ի- է Յակոբեան։

«Արմէնփրես»- Սփիւռքի նախարար կես որ, անոնք դեռ հոգեբանօրէն հանգիստ վիճակի մէջ չեն։ Ես կը կարծեմ, որ ատիկա պիտի ըլլայ այն ժամանակ, երբ Սուրիոյ մէջ վերջնական խաղաղութիւն հաստատուի։ Յիմա այնտեղ համեմատաբար հանգիստ վիճակ է, տայ Աստուած, որ ալդպէս ալ մնալ, սակայն քանի դեռ խաղաղութեան համաձայնագիր չէ ստորագրուած, այնտեղ լարուածութիւնը դեռ կալ, եւ սուրիահայերն ալ դեռ լարուածութեան մէջ են», ընդգծած է ան։

Նախարարը նկատել տուած է, որ 2017ի «Յալաստան-Սփիւռք» համաժողովի թեմաներէն մէկը նուիրուած էր սուրիահայերուն՝ յիշեցնելով, որ նման քննարկում ունեցած են նաեւ 2014ին կայացած «Յայաստան-Սփիւռք» համաժողովի ժամանակ։ «Գիտէք, այդ քննարկումները էականօրէն կը տարբերէին։ Եթէ 2014ին կար ջղային վիկան։ Մեր սիրելի, համեստ, խելացի ու ճակ, լարուածութիւն, պահանջատիրութիւն, դժգոհութիւններ, որ այս կամ այն hարցերը չեն լուծուած, ապա այս hամաժողովի ընթացքին հանգիստ էր ամէն ինչ, որովհետեւ Յայաստանի նախագահի հովանիին ներքոյ 6 օդանաւ մարդասիական օգնութիւն հասած էր այնտեղ, մենք կր հովանաւորենք ծերանոցը, մանկատունը, հնարաւոր բոլոր գնահատականը ստանան, վաճառեն, տարբերակներով կը փորձենք օգնել վերցնեն, տեսնեն, թէ ինչ մնացած է ի- սուրիահայութեան։ Սուրիահայերն ալ րենց ունեցուածքէն։ Այս հարցերը ա- այստեղ յարմարած են, համարկուած որոնք լուծում չեն ստանար», ընդգծած

Նախարար Յրանուշ Յակոբեան կը մասնակցի հալէպահայերու մէկ ցուցահանդեսին, Երեւան։

րենց համար ըլլայ սուրիական դպրոց, պա այսօր անոնք մեր հայաստանեան դպրոցներուն մէջ փայլուն արդիւնքներ կ՛արձանագրեն։ Անոնք փայլուն արդիւնքներ կ՛արձանագրեն նաեւ մշակոյթի, տնտեսութեան, գործարարութեան ոլորտներու մէջ։ Յիմա մենք գրեթէ չունինք սուրիահայ մը, որ ունի խնդիրներ,

Ան նշած է, որ Յայաստանի մէջ սուոր իրենք իրենց ծրագիրով սորվին, ա- րիահայերու համար, ի հարկէ, կան բարդութիւններ, դժուարութիւններ, քանի որ անոնք Յայաստանի մէջ չեն վաստակիր այնքան, որքան կր վաստակէին Սուրիոյ մէջ, չեն ապրիր նոյն կենսամակարդակով, ինչ որ Սուրիոյ մէջ։ Բայց Յրանոյշ Յակոբեան նշած է, որ անոնք արդէն հասկցած են, լարմարած են Յայաստանի պայմաններուն, քրտնաջան կ՛աշխատին։

Սուրիոյ Բանակին Մէջ Ծառայող Յայ Զինուորներու Օրհնութիւն` Դամասկոսի Մէջ

Վարագայ Սուրբ Խաչի զոյգ տօներուն առթիւ, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, տեղի ունեցաւ Յայ Ջինուորի օրինութեան յատուկ կարգ։ Դամասկոսի Յայոց Թեմի Առաջնորդ Արմաշ Եպս. Նալպանտեանի հրաւէրով եւ Դամասկոսի Շտապ Օգնութեան եւ Վերականգնումի Մարմնի (ԴՇՕՄ) կազմակերպութեամբ, Ս. Սարգիս Եկեղեցի հաւաքուած էին Յարաւային Սուրիոյ եւ մանաւանդ Դամասկոսի շրջաններուն մէջ ծառայող 65 հայ զինուորներ։

Օրինութեան աղօթքին ներկալ էին նաեւ Սուրիոյ Ժողովրդային Ժողովի երեսփոխան Տոքթ. Նորա Արիսեան եւ ԴՇՕՄի անդամները։ Անհրաժեշտ է նշել, որ ըստ Դամասկոսի Շտապ Օգնութեան եւ Վերականգնումի Մարմնի (ԴՇՕՄ) կատարած արձանագրութեանց` Դամասկոսի շրջանին մէջ Սուրիական բանակին մէջ կր ծառայեն 115 հայ զինո-

ները առիթը չունեցան համապատասխան թոլյտուութիւն առնելու եւ կամ հեռաւորութեան պատճառով չկրցան նեկալ գտնուիլ։ Արօքթի աւարտին իր սրտի խօսքը արտասանեց Սուրիոլ Ժողովրդային ժողովի երեսփոխան Տոքթ.

Սեպտեմբեր 29ին, Սուրբ Գէորգի եւ 🛮 Նորա Արիսեան, որ կարեւորեց Սուրիական բանակին արձանագրած վերջին յաջողութիւնները, որոնք նպաստեցին Սուրիոյ մէջ կայունութեան եւ խաղաղութեան հաստատմանը։ Ան ի մասնաւորի ընդգծեց հայ ժողովուրդի եւ մանաւանդ հայ զինուորին ներդրումին կարեւորութիւնը Սուրիոյ պատերազմին եւ ձգնաժամին մէջ գոլատեւելու եւ լաղթահարելու անկոտրում կամքը։

Ապա Սրբազան Յայրը օրինութեան իր խօսքը ուղղեց ներկայ զինուորներուն եւ ըսաւ. «Յայ ժողովուրդը կատարած է անուրանալի եւ անգին ներդրում Սուրիոյ զարգացման եւ վերելքին մէջ, ինչպէս նաեւ հայ ցինուորներուն եւ հայ goրավարներուն կատարած հերոսական ծառալութիւնը Սուրիոյ վձռորոշ եւ ձակատագրական պատերազմներու ընթացքին գովասանքի արժանի է։ Իբրեւ Քրիստոնեայ մենք մերժելով կը մերժենք ամէն տեսակի պատերազմական գործողութիւն։ Սակայն նաեւ տէր ենք Ուրբաթ օր օրինութեան աղօթքին - մեր իրաւունքին եւ երբ ժամը հասնի - հաւատարիմ եւ խաղաղ ծառայութիւն, - տած էր Դամասկոսի Շտապ Օգնութեան ներկայ եղան միայն 65 զինուորներ, պատրաստ ենք նաեւ դիմելու զէնքին եւ ինչպէս նաեւ ծառայութեան շուտափոյթ եւ Վերականգնումի Մարմինը, զինուորնկատի առնելով որ մնացեալ զինուոր- պաշտպանելու մեր երկիրն ու մեր ար- աւարտ, որպէսզի վերադառնաք Ձեր ըն- ները առիթ ունեցան միմեանց ծանօժէքները։ Դուք այսօր մեր պաշտպան- տանիքներուն։ Աստուած օրինէ Ձեզ բոներն էք։ Մեր հայ արծիւներն էք Սուրիական բանակին մէջ։ Ձեր ծառայութեան միջոցով է որ մենք կը դառնաք Սուրիոյ Առաջնորդ Սրբազան Յօր օրինութիւնը, խուեցան նիւթական նպաստներ եւ Յահայրինիքին իրական, անբաժանելի եւ որմէ ետք` ջերմ մթնոլորտի մէջ տեղի կարեւոր մէկ մասնիկը։ Կը մաղթեմ Ձեզ ունեցաւ հիւրասիրութիւն, զոր պատրաս-

Սուրիական բանակի հայ զինծառայողներու օրհնութենեն ետք։

լորդ»։

Ապա բոլոր զինուորները ստացան

թանալու եւ իրենց փորձառութիւնները փոխանակելու։

Մեկնումէ առաջ զինուորներուն բաշլաստանէն Սուրիա առաքուած օժանդակութենէն անուշեղէնի պահածոներ։

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոհայ» պափասխանափու չէ իր էջերուն մէջ լոյս փեսած՝ ծանուցումներու բովանդակութեան։ Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի։

Find us on facebook

www.facebook/Torontohye newspaper

Ցեղասպանութեան Ընթացքին Բռնագրաւուած Կալուածներու Արխիւ Պիտի Կազմուի

«Ասպարէզ»- Արեւմտեան Ամերի- համար վնասուց հատուցում ապահովեկայի Յայ Դատի յանձնախումբին կազմակերպած եւ Յոկտեմբեր 7ին կայացած խորհրդաժողովի ծիրին մէջ կատարուած քննարկումներէն մէկուն ընթացքին, Արդարութեան ու մարդկային իրաւանց հայկական իրաւական կեդրոնի գործադիր վարիչ Քէյթ Նահապետեան յայտարարեց, թէ Յայոց Ցեղասպանութեան օրերուն հայերու բռնագ-

լու աշխատանքը։

Արխիւին մէջ պիտի պահուին բռնագրաւուած եւ գողցուած բնակարաններու, այգիներու, հողատարածքներու եւ այլ կալուածներու, ինչպէս նաեւ դրամատնային հաշիւներու, ապահովագրութեանց եւ այլ հարստութեանց առնչուող փաստաթուղթեր։

րաւուած կալուածներուն առնչուող փաս- արխիւ մը կենսական պիտի ըլլայ հա- միջոցաւ հետեւողներուն, որ նման փաստաթուղթերու արխիւ մը սկսած է պատ- յութեան արդար հատուցում ապահովե- տաթուղթեր տրամադրեն` հետեւեալ

նպաստելով այս գծով Թուրքիոյ հետ կալանալիք քննարկումներուն։

«Ճորർ Ուաշինկթըն» համալսարանի Իրաւաբանական բաժանմունքին եւ Արդարութեան ու մարդկային իրաւանց հայկական իրաւական կեդրոնին համատեղ ջանքերով կայացած այս տարուան ներկայացման ընթացքին, «Յարվըրտ» համալսարանէն ուսումնասիրող դոկտ. Ումիթ Քիւրթ մանրամասնօրէն խօսած էր Յայոց Ցեղասպանութեան իբրեւ հետեւանք Օսմանեան կայսրութենէն տեղահանուած հայերու` լքեալ, շարժական եւ անշարժ գոյքերուն եւ սեփականութեան օրինական վերադարձի հարցին մասին։ Քիւրթ կեդրոնացած էր լատկապէս պետական նման գողութիւններ կարելի դարձուցած Օսմանեան կայսրութեան եւ անոր յաջորդած քեմալական Թուրքիոյ մէջ նոյն ոգիով հաստատուած օրէնքերուն վրայ` շեշտելով, որ տակաւին Թուրքիոյ պետական արխիւները, որոնք վստահաբար հարուստ տեղեկութիւններ ունին գրաւուած գոյքերուն եւ կալուածներուն մասին, գոց են իրեն նման ուսումնասիրողներու առջեւ։

Նահապետեան կոչ ըրաւ ներկանե-Նահապետեան շեշտեց, թէ նման րուն եւ խորհրդաժողովին համացանցի րաստուելու, ամուր հիմքի վրայ դնելու լու աշխատանքին համար` մեծապէս կայքէջը այցելելով`armenianlegal.org.

Արա Կիւլերի Անունով Փողոց` Պոլսոյ Մէջ

«Ակօս»- Պոլսոյ Պէյօղլու թաղամասի Թոսպադալ փողոցը վերանուանուած է պոլսահայ աշխարհահռչակ լուսանկարիչ Արա Կիւլերի անունով։

Սթամպուլի քաղաքային խորհուրդը որոշած է Թոսպաղայ փողոցը անուանել Արա Կիւլեր։

Կիլեր երկար ժամանակ ապրած է Թոսպաղայ փողոցին մէջ։ Նոյն փողոցին մէջ կը գտնուի նաեւ անոր արուես-

տանոցը։
Նշենք, որ Դարու լաւագոյն լուսան-կարիչ ձանչցուած Կիւլեր, որ կ՛անուա-նի նաեւ «Մթամբուլի աչք», ծնած է 1928ին։ 1950ին սկսած է լրագրողա-կան գործունէութիւնը Yeni Istanbul պար-բերականին մէջ։
Ան նկարած է համաշխարհային պատմութեան յայտնի դէմքեր` Ուինս-թըն Չըրչըլ, Առնոլտ Թոյնպի, Պերթ-րանտ Ռասոլ, Փիթասօ, Սայւատոր Տայի

րանտ Ռասըլ, Փիքասօ, Սալւատոր Տալի

«Թուրքիոյ Մէջ Այսօր Կ՛ապրի 37.055 Ծպտեալ Յայ Ընտանիք». Կը Պնդէ Թուրք Գործիչը

պանութեան ձանաչման դէմ ծաւալած իր գործունէութեամբ եւ հակահայ տրամադրութիւններով յայտնի թրքական ASIMDER միութեան նախագահ Կէոքսել Կիւլպէյ անդրադարձած է Թուրքիոյ մէջ բնակող ծպտեալ հայերու հարցին։

Կիւլպէյ նշած է, որ «հայերու տեղահանութեան» (այսինքն` Յայոց Ցեղասպանութեան) ժամանակ իրենց տուներէն հեռանալ չցանկացող հայերը քօղարկուած են քիւրտերու, ալեւիներու, թուրքերու անուան տակ եւ այսօր ծպտեալ հայերը Թուրքիոյ մէջ մեծ թիւ կը կազմեն։ Որպէս ապացոյց ան յիշեցուցած է Պոլսոյ Յայոց Պատրիարքի նախկին փոխանորդ Արամ Աթէշեանի այն յայտարարութիւնը, թէ Թունջելիի բնակչութեան 90 տոկոսը հայեր են։

ASIMDERի նախագահին խօսքով`

«Էրմենիհապեր»- Յայոց Ցեղաս- տարբեր ուսումնասիրութիւններու եւ հա- րեւ արաբ կամ քիւրտ, Մարտինի մէջ շուարկներու համաձայն` Թուրքիոյ մէջ այժմ ընդհանուր առմամբ կ՛ապրի 37055 ծպտեալ հայ ընտանիք։

> «Այսպէս` Տիարպեքիրի 1.000 հայ ընտանիք կ՛ապրի քիւրտի, ասորիի կամ ալեւիի անուան տակ, Մալաթիոյ մէջ 7655 հայ ընտանիք, Էլազըղի մէջ` 1000, Թունջելիի մէջ` 2000, Սիիրթի մէջ ` 1200, երզնկայի մէջ (Էրզինջան)՝ 1300, Սեբաստիոյ մէջ (Սիւաս)՝ 2000, Քահրամանմարաշի մէջ` 3000 հայ ընտանիք իրենք զիրենք կը ներկայացնեն իբրեւ քիւրտ կամ ալեւի։

«Կեսարիոյ մէջ կայ 5.000 հայ ընթուրք, Վանի մէջ 4000, Ատըեամանի մէջ` 1600 հայ ընտանիք ծպտուած է մէջ 3000 ընտանիք կը ներկայանայ իբ- տելու ու վերահսկելու համար։

1500 հայ ընտանիք կը ներկայանայ իբրեւ արաբ, Ատանայի մէջ 2000 հայ ընտանիք կը քօղարկուի քիւրտի, արաբի կամ ալեւիի անուան տակ», յայտարարած է Կիւլպէյը։

Յայատեաց գործիչին պնդումով՝ մեծ թիւով հայեր կան Թուրքիոյ քրտամէտ ընդդիմադիր Ժողովուրդներու ժողովրդավարական կուսկացութեան (ԺԺԿ-HDP) եւ Թուրքիոյ մէջ ահաբեկչական խմբաւորում համարուող Քիւրտիստանի Բանուորական կուսակցութեան (ՔԲԿ-PKK) կազմին մէջ։

Ան նշած է նաեւ, որ իրենք ամենայն տանիք, որոնք քօղարկուած են իբրեւ ուշադրութեամբ կը հետեւին ծպտեալ հայերուն եւ կը ցանկան, որ պետական կառոյցները համապատասխան միջոցքիւրտի անուան տակ, Շանլըուրֆայի ներ ձեռք առնենք՝ զանոնք բացայայ-

Վանի Արծուաբեր Վանքը Անհետանալու Վտանգի Տակ է

Վանի Արճէշ գաւառի Սալմանաղա թաղամասին մէջ գտնուող հայկական Արծուաբեր վանքը վերջնականապէս անհետանալու վտանգի տակ է։ Գանձագողերը տասնեակ խոր փոսեր փորած են վանքին մէջ, իսկ տեղի բնակիչները իրենց աղբը կը լեցնեն այնտե՞ղ։

Յայկական աղբիւրներու մէջ նրշ-ւած է, որ վանքը կառուցուած է 7րդ դարու առաջին կէսին կամ 8րդ դարուն` իշխան Մժե՛ր Գնունիի (637ին) կամ Արճէշի հոգեւոր առաջնորդ Եղիա Արձեշցիի (703-717) կողմէ, եւ եղած այդ շրջանի 3 ամենանշանաւոր վանքերէն մէկը։

1393ին եկեղեցւոյ վանական դպրոցը ունեցած է 60 աշակերտ, իսկ 1409-1414 թուականներուն` վանահայր Կարապետի օրօք, վերականգնուած է։ Վանքի գմբէթը մասամբ փլած է 19րդ դարու առաջին կէսին, սակայն` վերստին կառուցուած։ Աղբիւրը կը յայտնէ, որ վանքը 1896 եւ 1915 թուականներուն յարձակման ենթարկուած է, ամենայն հաւանականութեամբ` քիւրտերու կամ թուրքերու կողմէ։

Արծուաբեր վանքը թուրքերու կողմէ զաւթուած է Յայոց Ցեղասպանութենէն ետք։ Վանքի պարիսպներն ու խաչքարերը եւ կից կառոյցները ամբողջովին աւերուած են, եւ փաստօրէն մնացած աւերակները եւս լիովին անհետանալու վտանգի տակ են։

Յամշէնցիները Կը Պայքարին Մայրենի Լեզուն Պահպանելու Յամար

«Թերթ»- Թուրքիոյ համշէնցիները դպրոց յաձախելէ ետք։ կ՛աջակցին երկրին մէջ ապրող բոլոր փոքրամասնութիւններուն` մայրենի լե- գործիչը, այժմ ընկերային բազմաթիւ զուով կրթութիւն ստանալու պահանջին 🛮 խնդիրներէ մեկնած` գիւղերէն դուրս եեւ ատիկա կը շեշտեն որպէս իրենց օրինական ու հիմնարար իրաւունք, ըսած է համշէնցի հայերու HADIG միութեան անդամ, համշէնահայ գործիչ Էլիֆ Ալ-: մալացմող

Ըստ Ալթունքայայի` համշէնցիները դարեր եղած են բաւական փակ համայնք, իրենց ապրուստը վաստակած են լեռներու մէջ` անասնապահութեամբ. աւելի ուշ բախած են քաղաքայնացման յարուցած շարք մը խնդիրներու, որոնց մէջ նաեւ լեզուի կորուստին։

Թէեւ լեռներէն իջնելէ ետք համշէնցիները ստիպուած եղան սորվիլ երկրի պետական լեզուն` թրքերէնը, մինչեւ վերջերս ալ համշէնցի շատ մը երեխաներ թրքերէնին կը ծանօթանային միայն

Ինչպէս կը պատմէ համշէնահայ հետ թրքերէն խօսիլ։ կած ու մեծ քաղաքներ գացած համշէնցիներուն մէջ մալրենին էական նահանջ ապրած է, ինչ որ մտահոգիչ է։

Բազմաէթնիկ եւ բազմակրօն երկիր հանդիսացող Թուրքիոյ մէջ կը խօսուի 36 լեզու, օրինակ `մօտ 11 միլիոն մարդ կը խօսի քրտերէն, 30 000ը` լազերէն։

UNESCOի կողմէ՝ վերացման վտանգի տակ գտնուող լեզուներու շարքին դասուած Յամշէնի հայկական բարբառր նոր սերունդին փոխանցելու համար աշխատանքներ ծաւայող HADIG միութեան անդամ Ալթունքալան ուշադրութիւն կը հրաւիրէ նաեւ այն փաստի վրայ, որ համշէնցիներու մէջ մայրենին աւելի շատ կ՛oգտագործեն կանալք, մինչդեռ տղամարդիկ աւելի կրաւորական սին մինչեւ այսօր։

են եւ յաձախ կը նախընտրեն իրարու

Պատմական Յամշէնը կը գտնուի

այժմեան Թուրքիոյ հիւսիս-արեւելքը։ Յամամ Ամատունի իշխանի հիմնած Յամամաշէն քաղաքը քարտէզի վրայ կարելի է գտնել Յեմշին թրքերէն անուամբ, անկէ քիչ մր արեւելք կր գտնուի թրքախօս համշէնցիներու եւս մէկ բնակավայր` Չամլըիեմշինը (կը թարգմանուի որպէս եղեւնոտ Յամշէն)։ Իսկ կրօնական եւ ազգային հայածանքներու հետեւանքով բուն Յամշէնէն դէպի Խոփա, Օրտու, Կիրեսուն եւ Սամսուն արտագաղթած համշէնցիներու բազմաթիւ գերդաստաններ հայերէնը պահպանեցին մինչեւ 20րդ դարու 80ականներու վերջ։ Խոփայի շարք մր գիւղերու մէջ համշէնցիները սահուն հայերէն կր խօ-

Պրիւքսելի Մէջ Տեղի Ունեցաւ Եւրոպահայութեան 4րդ Յամագումարը

տեղի ունեցաւ՝ 33Դ Եւրոպայի 3այ Դատի գրասենեակի նախաձեռնած՝ Եւրոպահայութեան 4րդ համագումարը։

Բացումը տեղի ունեցաւ Յալ Տան մէջ։ Ներկայ էին Եւրոպահայ քաղաքագէտներ, հասարակական գործիչներ, գիտնականներ եւ Եւրոպայի մէջ գործող Յ՛այ Դատի յանձնախումբերուն եւ հայկական այլ կազմակերպութիւններու շուրջ 150 ներկայացուցիչներ։ Երկօրեայ համագումարի առաջին օրուան ընթացքին քննարկուեցան մեր ժողովուրդին դիմագրաւած հիմնահարցերուն ներկայ զարգացումները, որոնց վերաբերեալ կատարուեցան ախտաձանաչումներ եւ առաջարկուեցան համապատասխան լուծումներ։

Ելոյթ[՝] ունեցան` 3ՅԴ Եւրոպայի 3այ Դատի յանձնախումբի նախագահ՝ Գաս-պար Կարապետեան, Արցախի Յանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեան, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա., Սփիւռքի նախարար Յրանուշ Յակոբեան, Յայ դատի կեդրոնական խորհուրդի նախագահ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան։

Կարապետեան ողջունելով ներկա-ները ներկայացուց 33Դ Եւրոպայի Յայ Դատի գրասենեակի գործունէութիւնը, ինչպէս նաեւ համագումարին ընդհանուր ծրագիրն ու անկէ ակնկալուած արդիւնքները։

Արցախի Յանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեանի խօսքի սկիզբը կարդացուեցաւ նախագահական որամանագիր մը, որ 🗟 🤂 Եւրոպայի Յայ դատի գրասենեակին կր պարգեւէ «Երախտագիտութեան» մետալով։ Ան նշեց, որ նշեալ գրասենեակը Արցախի ամէնէն աշխուժ գործընկերներէն մէկն է։

՝ Արամ Ա. կաթողիկոսը իր խօսքին մէջ յայտնեց, որ Յայ Դատը մեր եկեղեցւոյ եւ յատկապէս Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան համար գոյութենական իրականութեան հարց է. մեր Դատը մարդկային իրաւանց դատ է եւ իբրեւ այդպիսին մեզի համար աստուածա- նիւթերը՝ Յայապահպանում՝ գոյատեւ-

Յոկտեմբեր 18-19ին, Պրիւքսելի մէջ տուր իրաւունքի հարց է, որ ոեւէ մէկը չի կրնար խլել։

Վեհափառ հայրապետը նաեւ շեշտեց, թէ Վայ դատը քաղաքական հարց մրն է, որ պէտք է տեղափոխուի իրաւական դաշտ` աւելցնելով, որ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը առած է առաջին քայ-Սիսի կաթողիկոսութեան վերատիրացման հարցով դատ բանա-

Սփիւռքի նախարար Յրանուշ Յակոբեան պատմական մեծ ինչեղութիւն ունեցող իրողութիւն նկատեց Եւրոաայի հայերու 4րդ խորհրդաժողովի կայացումը։ Ան Եւրոպայի հայութեան կոչ ուղղեց` իրենց գլուխը բարձր պահելու եւ իրենք զիրենք նկատելու եւրոպացիներուն հաւասար։

Ան հարց տուաւ, թէ եւրոպական երկիրները ինչո՞ւ կը վախնան ընդունիլ այստեղ մենք պէտք է աւելի յարձակոդական ոլլանք։ Եւ աւելցնելով, որ Արցախը վերածուած է ժողովրդավարութեան փոքրիկ ու գեղեցիկ կղզեակի, եւ զարմանալի է, որ Ստալինի բռնարարքները դատապարտող Եւրոպան չի դատապարտեր Արցախի բռնակցումը Ազրպէյճանին։

ત્રેંકેં તે ત્રે ત્યું તે પ્રાત્માન પાસના પાસના સામાના સામાના સામાના સામાના સામાના સામાના સામાના સામાના સામાના հուրդի նախագահ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան նշեց, որ մենք ձանաչումէն անցած ենք պահանջատիրութեան եւ արդէն հասած հայկական իրաւական հարցերու վերլուծութեան կեդրոնի հաստատման։ Ան կարեւոր նկատեց պետականութեան կալացման օժանդակութիւնր, որ սփիւռքի ամէնօրեալ աշխատանքը պէտք է ըլլայ։ Ան ընդգծեց կարեւորութիւնը Արեւմտահայաստանի մէջ բնակող թաքուն հայերու հարցին եւ երիտասարդութիւնը ներկայի աշխատանքին միացնելու համար քաղաքականացման օրակարգի գոյութեան։

Ապա տեղի ունեցան երեք կլոր սեղանները, որոնց ընթացքին ներկանե-րը քննարկեցին Յայ Դատի եւ Յայապահպանման առնչուող հետեւեալ

ման հիմնական ազդակ, թուրքեւատրպէյձանական ազդեցութիւնը Եւրոպայի մէջ, Յայկական Ցեղասպանութեան ձանաչումն ու հատուցումներու գործընթաgը:

Յոկտեմբեր 19ին, Եւրոպական խորհրդարանին մէջ տեղի ունեցաւ համագումարի 2րդ նիստր։ Անգլերէնով խօսքեր արտասանեցին Կարապետեան, Նալբանդեան, Արամ Ա. կաթողիկոս, Եւրոպական խորհրդարանի անդամներ Մարիա Սփիարքի, Ֆրանք Էնկել, Էլենի Թէոխարուս եւ Յայ դատի Կեդրոնական խորհուրդի նախագահ Յակոբ Տէր Խաչատուրեան։

Նալբանդեան իր խօսքին մէջ յիշեցուց, որ Յալոց ցեղասպանութիւնը ձանչցող առաջին որոշումներէն մէկը որդեգրուած է այստեղ՝ Եւրոպական խորհրդարանին մէջ` աւելցնելով, որ Յաjng ցեղասպանութեան ճանաչման քայլերը շատ կարեւոր են ո՛չ միայն Ցեղասպանութեան դատապարտման համար, այլ նաեւ անոր կանխարգիլման համար։ Ան ընդգծեց, որ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծումը Յայաստանի համար կարեւորագոյն հարցերէն մէկն է։

Արամ Ա., անդրադառնալով Եւրոպական խորհրդարանին, զայն կոչեց պետութիւններու միջեւ իմաստալից երկխօսութեան կեդրոն մր եւ ներկաներուն

յալտնեց, որ Յալոց Ցեղասպանութիւնը այլեւս միայն հայ -թրքական յարաբերութիւններու վերաբերող հարց մը չէ, այլեւ մաս կը կազմէ միջազգային ընտանիքը հետաքրքրող հարցերուն։ «Գիտեմ, որ Յայոց Ցեղասպանութեան հատուցման հարցը դիւրին հարց մը չէ, այլ բարդ ու բազմերես, սակայն պէտք է շարունակենք իրաւական լուծումներ գտնել», ըսաւ Արամ Ա.՝ յոյս յայտնելով, որ եկեղեցական բռնագրաւուած կալուածներու վերադարձը կրնայ փոխհատուցման առաջին շօշափելի եւ իրատե-

սական քայլը ըլլալ։ Աւարտին Կարապետեան նշեց, որ երկու օրուան ընթացքին քննարկուած են հարցեր, որոնք կը հետաքրքրեն եւրոպահայութիւնը։ Յամագումարի կազմակերպումը դժուար ու բարդ էր։ Ան համոզում յայտնեց, որ անիկա օգտակար էր, եւ 5րդ համագումարին ընթացքին

հարցերը կը լուծուին։ Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Եւրոպական խորհրդարանի անդամներ Մարիա Սփիարքիին, Ֆրանք Էնկելին եւ Էլենի Թէոխարուսին, որոնք օժանդակած են համագումարի կազմակերպման, ինչպէս նաեւ զեկուցաբերներուն, Եւրոաայի հայ դատի գրասենեակի անձնակազ-մին ու 33Դ Պելձիքայի հայ դատի լանձնախումբին։

Յայ Դատը Կ՛ողջունէ Ամերիկեան Օժանդակութիւնը Ուղղակի Քրիստոնեաներուն Յասցնելու Որոշումը

Ամերիկայի Յայ Դատի յանձնախումբը կը տեղեկացնէ, թէ մայրաքաղաք Ուաշինկթընի մէջ կայացող «Ի Պաշտպանութիւն Քրիստոնեաներու» համաժողովին ընթացքին, ամերիկեան կառավարութիւնը լայտարարած է, թէ պիտի որդեգրէ Յայ Դատի յանձնախումբին, ինչպէս նաեւ Միջին Արեւելքի մէջ քրիստոնեաներու պաշտպանութեան համար աշխատանք տանող շարք մը այլ կազմակերպութեանց այն առաջարկր, ըստ որուն` Միացեալ Նահանգներու կողմէ տրամադրուող մարդասիրա-

պիտի հասցէագրուի ուղղակի քրիստնեաներուն եւ հայածուող այլ փոքրամասնութիւններու` ոչ-կառավարական եւ կրօնական բարեսիրական կազմակերպութիւններու միջոցով։

Քաղաքականութեան այս յատկանշական փոփոխութիւնը, «Ի Պաշտպանութիւն Քրիստոնեաներու» համաժողովին ընթացքին` Յոկտեմբեր 25ին, յայտարարուած է Միացեալ Նահանգներու փոխնախագահ Մայք Փենսի կողներ սովորաբար ՄԱԿի խողովակով կը 🗸 Ժինը պիտի կարենան ստանալ։ կատարուէին։

ղովի հովանաւորներէն մէկն է Ամերի- նախագահ Էնտրու Տորըն, կազմակերկայի Յայ Դատի յանձնախումբը։ Վերջին հինգ տարիներուն, Յայ Դատի յանձնախումբը եւ այլ կազմակերպութիւններ կր պնդէին, որ ՄԱԿի միջոցաւ տրամադրուող օժանդակութիւններէն բաւարար նպաստ չի հասնիր Միջին Արեւելքի քրիստոնեաներուն եւ այլ փոքրամասնութիւններու, որոնք ցեղասպանական արշաւներու թիրախ դաձած են։

Իր ելոյթին ընթացքին, Միացեալ Նահանգներու փոխնախագահ Մայք Փենս ողջունեց ներկաները։ Փենսի նշած տարանչական ընկերակցութեան գորկրօնական առաջնորդներուն շարքին ծադիր վարիչ Զաւէն Խանձեան։

կան օժանդակութիւններուն մէկ մասր էր լատկապէս Արեւելեան թեմի առաջնորդ Օշական արք. Չօլոյեանը։ Ան նաեւ լիշեց Միջին Արեւելքի այն շրջանները, ուր քրիստոնեաներ կը հալածուին, եւ անոնցմէ մէկն էր՝ «Յայկական բարձրաւանդակները»:

Ամերիկայի Յայ Դատի յանձնախումբի գործադիր վարիչ Արամ Յամբարեան իր կարգին ողջունեց այս որոշումը, որուն շնորհիւ հալածուող քրիստոնեաներն ու այլ փոքրամասնութեանց ներկայացուցիչներ, ներառեալ` հայեր, մէ։ Նախապէս, նման օժանդակութիւն- օժանդակութիւններու իրենց արդար բա-

Միւս կողմէ, «Ի Պաշտպանութիւն Նշենք, որ այս տարի եւս համաժո- Քրիստոնեաներու» համաժողովի փոխպութեան 5 առաջնահերթութիւններուն շարքին նշեց Յայոց Ցեղասպանութեան <u>ճանաչումը</u>։

> Յիշենք, որ այս տարուան համաժողովին նաեւ մեծարուեցաւ քոնկրեսական Քրիս Սմիթ (Յ., Նիւ Ճրրզի), որ նոլնպէս ողջունեց այս որոշումը։

> Յամաժողովին ներկայ <u>է</u>ին Յիւսիսային Ամերիկայի Յայ Աւետարանական միութեան հոգեւոր հովիւ վեր. Պերձ Ճամպազեան եւ Ամերիկայի Յայ Աւե-

«Crows of the Desert» Ֆիլմը Լաւագոյնը` Քալիֆորնիոյ Փառատօնին

Յալոց Ցեղասպանութեան մասին พุ่มเกนิกก «Crows of the Desert» («ปนิเมպատի Ագռաւները») վերնագիրով ֆիլմը լաւագոյն վաւերագրական ֆիլմ ձանչցուած է Յոկտեմբեր 24ին Կյէնտէլ քաղաքին մէջ տեղի ունեցած միջազգային շարժանկարի փառատօնին։

Ֆիլմը նկարահանուած է ամերիկաբնակ հայ գրող Լեւոն Փառիեանի գիրքի հիման վրալ։ Գիրքին մէջ հեղինակը կր պատմէ իր պապին՝ ծեղասպանութեան ժամանակ օսմանեան զինուորներէն փախչելու եւ հազարաւոր հայեր փրկելու մասին։

Մէկ ժամ տեւող ֆիլմի բեմադրիչը ամերիկացի Մարթա Յուսքն է։ Ֆիլմի առաջին ցուցադրութիւնը կայացած է Միացեալ Նահանգներու մէջ, 2016ին։

Յայաստան «Նորարարական Նուաձում Արձանագրող» Երկիրներու Խումբին Մէջ է

ՄԱԿի մէջ Յայաստանի մշտական քի մէջ։ ներկայացուցիչ Ջոհրապ Մնացականեան մասնակցած է «Յամաշխարհա- տար փորձագէտներու, ակադեմիական յին նորարարութեան ցուցակ 2017» կլոր սեղան քննարկման, որ կազմակերպուած էր Մտաւոր սեփականութեան համաշխարհային կազմակերպութեան, կուած են նորարարութեան դերը` INSEAD գործարարութեան դպրոցի եւ տնտեսական աճ եւ կայուն զարգացում Քորնել համալսարանի կողմէ, Նիւ Եոր- խթանելու առումով, 2017ի վարկանի- քին արդիւնք/ 97.6%ը)։

Նորարարութեան ոլորտի առաջաշրջանակներու, ՄԱԿի անդամ երկիրներու ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ կալացած ձեռնարկին քննար-

շաւորման արդիւնքներն ու մեթոտաբա-

Յայաստանի օրինակով արձանագրուած է, որ նորարարութիւնը չի սահմանափակուիր տնտեսութեան ոլորտին մէջ աշխարհի առաջատար երկիրներով։

«Յամաշխարհային նորարարութեան ցուցակ 2017» վարկանիշի համաձայն, Յայաստանը կ`ընդգրկուի «Նորարարական նուաձում արձանագրող» երկիրներու խումբին մէջ, ուր ներկայացուած է 17 զարգացող երկիր՝ նորարարութեան արդիւնաւէտութեան եւ կատարողականի բարձր ցուցանիշներով։ «Յամաշխարհային նորարարութեան ցուցակ» զեկոյցը վարկանիշ կու տայ երկիրներու տնտեսութիւններու նորարարական ներուժին։

Ցուցակի վարկանիշը կազմուած է 81 չափորոշիչներու հիման վրայ` 127 երկիրներու տնտեսութիւններու համար

(աշխարհի բնակչութեան 92.5%ը եւ համաշխարհային ՅՆԱի /համախառն ներ-

Թումօն եւ CyArkը Կը Թուայնացնեն Արենիի Քարանձաւն ու Նորավանքը

Թումոյի խումբը աշխատանքի պահուն

Թումոլի մէջ մեկնարկած է թուալին շնորհիւ պիտի իրականացուի UNESCOի համաշխարհային ժառանգութեան մէջ ընդգրկուած Նորավանքի եւ Արենիի քա-

(scanning) եւ մշակումը։ Աշխարհի նշապահպանման եւս մէկ նախագիծ, որու նաւոր կէտերու եռաչափ պարձենահանումով զբաղող CyArk միջազգային ընկերութեան մասնագէտները այժմ Յայաստան են, եւ Թումոյի ուսանողներանձաւի 3D պատձենահանումը րուն ու ոլորտի այլ մասնագէտներու հետ

միասին սկսած են 3D նկարահանման-

«Իմ Յայաստան» ծրագրի ծիրէն ներս` ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալութեան կողմէ ֆինանսաւորուող, Սմիթսընեան հիմնարկի եւ Թումուի կողմէ իրականացուող ծրագիրը սկիզբ առած է Յոկտեմբեր 23ին։ LiDAR methodh հետ ծանօթանայէ ետք մասնակիցները կատարած են նկարելու առաջին փորձերը Թումանեանի այգիին մէջ։ Յոկտեմբեր 25ին խումբը կ՛ուղեւորուի Նորավանք եւ Արենիի քարանձաւ` իրականացնելու եռաչափ նկարահանումը, իսկ աւելի ուշ պիտի զբաղուի հաւաքուած նիւթերու մշակումով։

եռաչափ պարձենահանումը վերջին տարիներուն աշխարհի մէջ մեծ տարածում ստացած արհեստագիտութիւն է, որու շնորհիւ աշխարհի կարեւորագոյն պատմական եւ մշակութային կոթողները այժմ կարելի է ընդմիշտ պահպանել թուալին տիրոլթի մէջ։

Ստեղծուած է «Սասունցի Դաւիթ» Դիւցազնավէպի Թեմայով Ելեկտրոնային Յաւելուածը

«Սասնալ Ծռեր» կամ «Սասունցի Դաւիթ» դիւցազնավէպի պահպանման եւ հանրահռչակման նպատակով, դիւցազնավէպի նիւթով հայկական առաջին ելեկտրոնային լաւելուած ստեղծ-ւած է։ Անիկա իրականացած է Յայաստանի մշակոյթի նախարարութեան աջակցութեամբ եւ «Սասնալ Տուն» հասարակական կազմակերպութեան նախաձեռնութեամբ։

Յաւելուածը կարելի է ներբեռնել` օգտուելով Android բջիջային համակարգի Play market բաժինէն՝ գրելով «Սասունցի Դաւիթ» հայերէն կամ անգլերէն։

Յիմնական բաժիններն են՝ ասմունք, զարգացման խաղեր (հարցումներ դիւցազնավէպին մասին եւ հարցումներ դիւցազնավէպէն), հանելուկ եւ «Ուիքիփետիա»ի «Սասունցի Դաւիթ» եւ «Սասնալ Ծռեր» շարժապատկերներու եւ Ժան Էլոլեանի ասմունքի լղումները։ Յաւելուածին մէջ գոյութիւն ունի նաեւ ելեկտրոնային գիրք, ուր կը ներկայացուին դիւցազնավէպի պատասխաններուն առնչուող հատուածները։

Իսկ iOS բջիջային համակարգին համար յաւելուածը հասանելի պիտի ըլլալ քանի մր ամիսէն։

Յաւելուածի ստեղծումը կարեւոր է, որպէսզի նոր սերունդը տեղեակ ըլլայ ազգալին, աւանդական, հոգեւոր եւ մշակութային արժէքներուն մասին։

Երեւանը Նշեց Իր Յիմնադրութեան 2799ամեակր

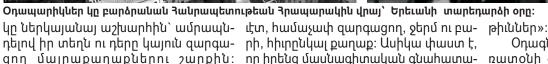
Յոկտեմբեր 14ին «Երեւան՝ սիրոյ քաղաք» կարգախօսով նշուեցաւ Էրեբունի-Երեւանի հիմնադրութեան 2799ամեակը:

Երեւանի Յանրապետութեան հրապարակին վրայ, այլ ձեռնարկներու կողքին, տեղի ունեցան օդապարիկներու ճոպաններով կապուած սահմանափակ բարձրութեամբ թռիչքներ` երեկոյեան գեղեցիկ լուսաւորութեամբ։

Երեւանի քաղաքապետ Տարօն Մարգարեան յղած է ուղերձ մը, ուր կը նշէ. «Սիրեյի՛ երեւանցիներ, քաղաքամայր Երեւանը այսօր կը դառնալ 2799 տարեկան, որուն առիթով կր շնորհաւորեմ բոլորս։

«Այսօր աշխարհի ամբողջ հայութիւնր «Սիրոլ քաղաք» կարգախօսով կր տօնէ համայն հայութեան սիրելի մայրաքաղաքի ծննդեան տարեդարձր` անթաքոյց հպարտութեամբ, որ մեր հինաւուրց, բայց միշտ երիտասարդ ոստանը բոլորիս միացեալ ջանքերուն շնորհիւ

Երեւանը աշխարհի մէջ այսօր ձա- կաններով ամրագրած են միջազգային տարուէ տարի աւելի վստահ ու հպարտ նաչելի է իբրեւ անվտանգ, լարմարա- հեղինակաւոր շարք մր կազմակերպու- կինք բարձրացաւ 13 օդապարիկ։

Օդագնացության միջազգային փացող մայրաքաղաքներու շարքին։ որ իրենց մասնագիտական գնահատա- ռատօնի ծիրէն ներս մայրաքաղաքի Յանրապետութեան հրապարակէն եր-

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2017 ԺԳ. ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 145 BUFNOOTHO RUP GUS

Եւրոպական Դատարանը Կաթողիկոսարանի Յայցը Կը Յամարէ Անընդունելի. Որոշումը Չի Կրնար Բողոքարկուիլ

Յարութ Սասունեան

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանր (նստավայրը Անթիլիաս, Լիբանան) 2015ի Ապրիլ 25ին դատական հայց ներկայացուց Թուրքիոլ կառավարութեան դէմ` ձգտելով վերադարձնել իր պատմական նստավայրը Սիսի մէջ (այժմ Ատանա նահանգի Քոզան շրջանին մէջ), որ բռնագրաւուած էր 1921 թուականին:

Առաջին նմանօրինակ հայցադիմումը ներկայացուեցաւ Թուրքիոյ Յանրապետութեան Սահմանադրական դատարան, քանի որ այդ հայցով կը բարձրացւէին սեփականութեան իրաւունքի հարցեր, որոնք ստորին ատեանի դատարանները իրաւունք չունին անվաւեր մանչնալու այն բազմազան օր<u>է</u>նքները, որոնք Թուրքիոյ կողմէ ընդունուած են 1915ին եւ լետագալ տարիներուն։ Թուրքիոյ Արդարադատութեան նախարարութեան թելադրանքով, Սահմանադրական դատարանը Յայոց եկեղեցւոյ հայցը փոխանցեց ստորին ատեանի դատարաններուն։ Սակայն, 2016ի Դեկտեմբեր 8ին Կիլիկիոլ կաթողիկոսարանի փաստաբանները որոշեցին սոյն հայցով ուղղակի դիմել Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարան (ՄԻԵԴ), Սթրազպուրկ, Ֆրանսա։

Թուրքիոլ ստորին ատեանի դատարան հայցի ներկայացումէն հրաժարիլը չափազանց կարեւոր է, հաշուի առնելով Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարանի պահանջները, որ որեւէ գործ մինչեւ ՄԻԵԴ ներկայացնելը, նախ պէտք է սպառի իրաւական պաշտպանութեան բոլոր տեղական միջոցներուն կողմէ, սկսած հայցի ներկայացումէն ամենաստորին ատեանի դատարան եւ վերջացուցած երկրի բարձրագոլն դատարանով։

2017ի Յոկտեմբեր 19ին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Արամ Ա հանդէս գալով Պրիւքսելի մէջ, Եւրոպական խորհրդարանի մէջ ընթացող Յայ դատի համագումարին, քննադատեց ՄԻԵԴի դատաւորը, որ մերժած էր Յալոց եկեղեցւոլ դատական հայցը, զայն համարելով անընդունելի։ Մինչեւ այս լայտարարութիւնը, դատական գործի կարգավիճակի վերաբերեալ ոչ մէկ լուր կար։ Ես դիմեցի Սթրազպուրկի ՄԻԵԴի

նստավայր, հետաքրքրուելով Յայոց եկեղեցւոյ հայցով եւ տեղեկացայ, որ իրօք անհատ դատաւորը իրաւունք ունի մերժելու երեւէ հայց, որ տուեալ պարագային նախապէս չէ ներկայացուած Թուրքիոյ ստորին ատեանի դատարան` իրաւական պաշտպանութեան տեղական բոլոր միջոցները սպառելու համար, եւ որ մերժման նամակը ուղարկուած էր Կաթողիկոսարան դեռ 2017ի Մարտին։ Ամենացաւալին` ՄԻԵԴէն ինծի լայտնեցին, որ դատաւորին որոշումը չի կրնար բողոքարկուիլ։

Այնուհետեւ ես դիմեցի Կաթողիկոսարանի իրաւական խումբի անդամ եւ Գանատայի Մոնրէալ քաղաքի ՄակԳիլ համալսարանի միջազգային իրաւունքի փրոֆէսոր Փալամ Ախաւանին, հետաքրքրուելով, թէ ինչու աւելի առաջ Կաթողիկոսարանը որեւէ լայտարարութիւն չէ ըրած` վեց ամիս առաջ հայցադիմումի մերժման վերաբերեալ։ Փրոֆ. Ախաւան բացատրեց, որ ՄԻԵԴի դատաւորը նամակը սխալ հասցէով ուղարկած էր+ Այնուհետեւ կաթողիկոսարանը գրեց այդ դատաւորին` ,յայտնելով իր լուրջ մտահոգութիւնը դատական սխալին համար, որ մէկ դատաւորը կրնալ մերժել լաւ փաստարկուած գործը, ու մինչեւ վեր-

ջերս սպասած է օրինաչափ պատասխանի, որ չեն կրնար բողոքարկել եւ որոշումը վերջնական էե։

2017ի Յոկտեմբեր 19ին, Արամ Ա. կաթողիկոս Պրիւքսելի իր ելոլթին մէջ խստօրէն դատապարտեց ՄԻԵԴը` եկեղեցւոյ հայցը մերժելուն համար. «Ինչո՞ւ Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարանը ալդքան հեշտութեամբ կր մերժէ մեր գործը, իմանալով, որ ոչ մէկ փաստաբան կր համարձակի նման գործ ներկայացնել թրքական դատարաններ։ Ինչպէ՞ս կրնալ մէկ դատաւոր մերժել պատմաիրաւական լուրջ հիմնաւորումներով ներկալացուած 900 էջնոց դիմումը` կազմուած խումբ մը լաւագոյն միջազգային իրաւագէտներու կողմէ։ Ինչո՞ւ մեր իրաւական խումբին լսումներու հնարաւորութիւն չտրուեցաւ։ Միթէ՞ այժմ բոլորը կը վախնան ընդդիմանալ Թուրքիոլ մէջ մարդու իրաւունքներու ոտնահարման սարսափելի փաստերուն։ Մենք ապշած ենք եւ խորապէս հիասթափուած այս արդարութեան վիժումէն, լատկապէս, ժամանակակից պատմութեան այս կարեւորագոյն ժամանակահատուածին, երբ կ՛ակնկալուի, որ Եւրոպան հաւատարիմ մնալով իր արժէքներուն եւ սկզբունքներուն, արդարութիւնը վեր

կը դասէ աշխարհաքաղաքական շահերէն+. Եւրոպան, ըստ էութեան, արժէքներու եւ ոչ թէ միայն քաղաքական ու տնտեսական շահերու համակարգ է։ Յետեւաբար, ես դեռ լոյս ունիմ, որ Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարանը կը վերանայի գործի ընդունելիութիւնը՝ արդարութեան եւ մարդու իրաւունքներու հիման վրալ։ Յակառակ արդարութեան ուրացման` հայ ժողովուրդը պիտի շարունակէ իր պայքարը յանուն արդարութեան»։

Փոոֆ. Ախաւան ՄԻԵԴի դատաւորին որոշումը անուանեց «խայտառակութիւն»։ Այնուհետեւ ինծի ուղղուած իր ելեկտրոնային նամակին մէջ ան աւելցուց. «Քանի մը փորձառու ՄԻԵԴ փաստաբաններու կարծիքով, սոյն որոշումը ամբողջովին անընդունելի է։ Պէտք չէ մոռնալ, որ մեր խորհրդատուն եղած է Թիմ Էյք QCն [անգլիական Թագուհիին կողմէ վաւերացուած փաստաբան], որ այժմ ՄԻԵԴի բրիտանացի դատաւորն է։ Ան, ի հարկէ, չի կրնար ներգրաւուած ըլլալ գործին մէջ, սակայն շատերու մօտ այն զգացումն է, որ Դատարանը շատ կր վախնալ լետլեղաշրջային Թուրքիոլ րնդդիմանայէ նման վիձահարոյց հարցերով»։

Փրոֆ. Ախաւան նաեւ յայտնեց, որ այս դատական գործընթացի յաջորդ քայլերն են «կամ հայցը կրկին ներկալացնել որոշ նոր փաստերով հանդերձ, ինչպէս օրինակ, թրքական դատարաններ որոշ հանգամանքներու պատճառով դիմելու անինարինութիւնը, կամ վերադառնալ թրքական դատարաններ, ծախսել մեծ գումարներ եւ կրկին վերադառնալ ՄԻԵԴ։ Սա ծիծաղելի որոշում է, քանի որ բոլորն ալ յստակ գիտեն, թէ ինչ տեղի պիտի ունենայ։ Սա շատ վիմահարոյց հարց է, եւ ՄԻԵԴը չի ցանկար զբաղիլ ատով»:

Վերջաւորութեան, ես կ՚առաջարկէի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանին հրապարակել իր դատական հայցի ամբողջական փաստաթուղթերը, որոնց մէջ` 600 էջնոց դիմումը Թուրքիոյ Սահմանադրական դատարան եւ 900 էջնոց հայցադիմումը Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարան, ինչպէս նաեւ ատոնց պատասխանները։ Ի վերջոլ, սա մասնաւոր հայց չէ, այլ կ՛առնչուի Թուրքիայէն հայ ժողովուրդի կալուածներու պահանջներուն։

Վերաբացում `...

շար. 5րդ էջէն

«Երեւան»ը։ Ներկաները մեծապէս կր խանդավառուին մանաւանդ, երբ կը տեղականան, որ Իշխանեանի տոքթորայի աւարտաձառը Յայ Երաժշտութեան մասին է։

Յանդիսավարը կը հրաւիրէ Յարու-թիւն Մանուկեանի զաւակները` Արփին, Սէմը եւ թոռները` Նայիրին եւ Վահանը, եւ անոնց առ ի գնահատանք կը նուիրէ Յամազգայինի վարչութեան եւ գրադա-րանի յանձնախումբի կողմէ յատուկ գիրքեր այս վերաբացման առթիւ։ Կը կարդացուի Խորհրդարանի ան-

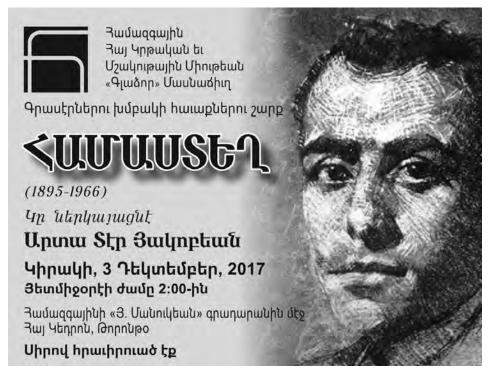
դամ Պապ Սարոյայի ուղարկած շնոր-հաւորական վկայագիրը, ուր ան կը շնորհաւորէ վերաբացումը եւ կը շեշտէ հայ գիրքի եւ մշակոյթի դերը հայկական հաւաքական կեանքին մէջ։ գուր աշապանութեան եւ

Չաքարեան գրադարանի գիրքերու

բաժանումները կը նշէ եւ յատկապէս կը բացատրէ ցեղասպանութեան եւ ինատիպ գիրքերու մասերը։ Խիստ հետաքրքրական է Գրիգոր՝ Պալաքեանի 1910ի վաւերական գիրքը Անիի մասին, 1914ի Օշական գրական գիրքը տիկիններու եւ օրիորդներու հրատարակու-թեամբ, Րաֆֆիի «Ջալալեդին» գիրքը, հրատարակուած Վիեննա 1905ին, մակագրուած է իր այրիին կողմէ եւ նուիրո-ւած` 28 Ապրիլ 1915ին հրատարակիչի

մը, Լոնտոնի մէջ։ Յայտագիրը կ'աւարտի վաստակաշատ դաշնակահար Վանիկ Յովիաննէ-սեանի հմայիչ նուագներով։ Ներկաներէն ոմանք կը հաւաքուին իր շուրջը եւ ինքնաբուխ կ'երգեն։ Այս պատմական

վերելքին մէջ։

อกบาบอกานอ

DEVRY SMITH FRANKLLP

Lawyers & Mediators

Real Estate Wills and Powers of Attorney Estate Administration and Corporate Law

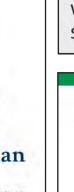

Robert P. Adourian 416-446-3303 robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian 416-446-3307 alleen.sakarian@devrylaw.ca

The Mortgage Centre

We bring Canada's leading lenders to you.

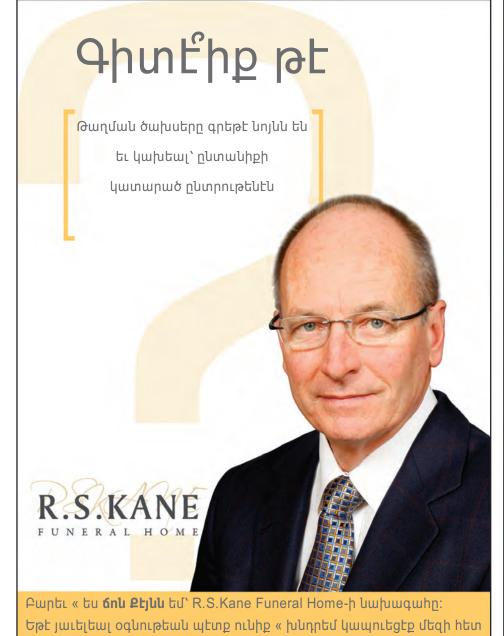
- Detailed In Home Evaluation
- Current Market Analysis

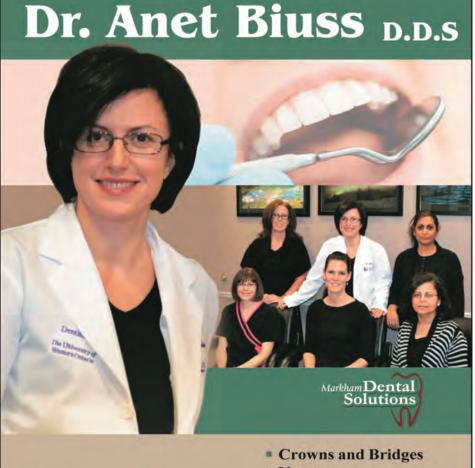
Cell: 647-716-6550 Bus: 416-383-1828 Fax: 416-383-1821 davtyan_anahit@yahoo.com www.homelifevision.com 1945 Leslie Street Toronto, Ontario M3B 2M3

95 Barber Greene Road, Suite 100 Toronto, ON M3C 3E9 416-449-1400 www.devrylaw.ca

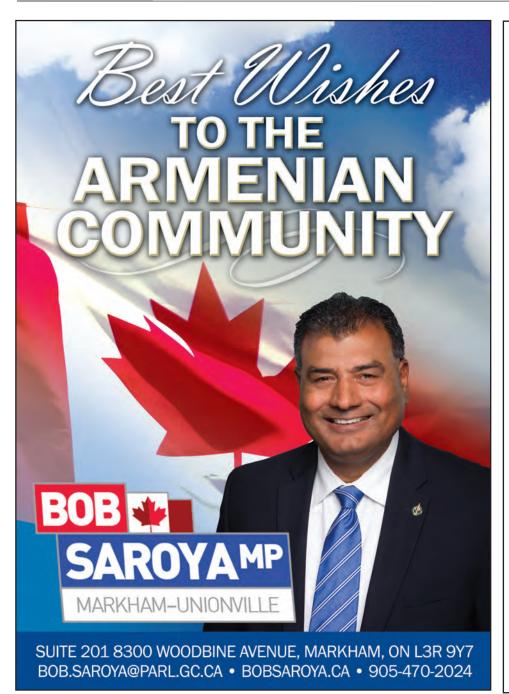

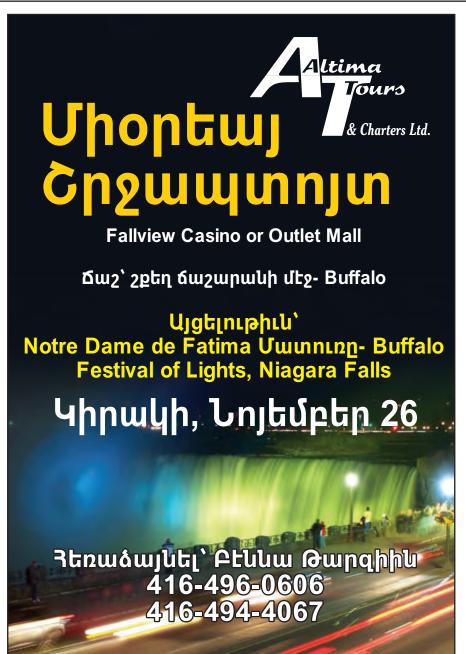

- Veneers
- Implants
- Extractions
- Root Canal Therapy
- Mercury Free Fillings
- Denturs
- Tel.: 905 475 7600
- Teeth Whitening
- Invisalign

Fax: 905 475 4075 www.markhamdentalsolutions.com 18 Crown Steel Dr, Suite 109 Markham Ontario L3R 9X8

The Armenian Community Centre of Toronto Presents The

OUTSTANDING CANADIAN Honouring the Late

Sara Corning

Sunday, November 26, 2017

Armenian Community Centre - 45 Hallcrown Place, Toronto, ON, M2J 4Y4

Dinner - 6:00pm

Keynote Speaker: The Honourable Jean Augustine

The First Black Woman elected to the Parliament of Canada and Cabinet Minister

Ticket Price: \$125.00 | For tickets please email anct@anctoronto.org

THE 12TH ANNUAL

HAMAZKAYIN TORONTO

POMEGRANATE

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԹՈՐՈՆԹՕ

ՆՈՒՌ ՖԻԼՄԻ ՓԱՌԱՏՕՆ

FILM FESTIVAL

Opening Night

Tickets \$15

7:00 PM

THE LAST

FAIRVIEW CINEPLEX

1800 Sheppard Ave.E., Toronto

Presented by Devry Smith Frank LLP

Artsakh/Lebanon/Lithuania/

Presented by BAS Controls Ltd.

GYANK OU GRIV **bb**

Arm./Artsakh-110 min

Mher Mkrtchyan

INHABITANT **bbb**

Sweden/USA - 87 min

Jivan Avetisyan

9:00 PM

Soirée Française

FAIRVIEW CINEPLEX 1800 Sheppard Ave.E., Toronto

Tickets \$15

7:00 PM

Presented by Yeghoyan & Jacula **Barristers and Solicitors**

LA VILLA France - 107 min Robert Guédiguian

9:00 PM Presented by Sabounji LLP BAD BUZZ

France - 77 min Stéphane Kazandjian Accompanied by Tcheureg from Vartoush >> Armenia/France, Gérard Boyadjian, 9 min and Mediterranea >>> France, Nicholas Sarkissian, 15 min.

Flashback Friday

HAMAZKAYIN THEATRE 50 Hallcrown Place, Toronto

Tickets • \$10/ \$5 Seniors + Students 11:00 AM

Presented by ARS Roubina Chapter Islamicized Armenians

CHILDREN OF VANK **bbb** Turkey - 72 min Kazim Gundögan

CEMILLE'S OBSESSION **bbb** Turkey - 15 min Deniz Özden

1:00 PM Presented by André Kutyan, **Harvey Kalles Real Estate**

HOT COUNTRY,

COLD WINTER Arm./Ger./Neth. - 104 min David Safarian

THE LAST FILM **bb** USA - 3 min Martiros Vartanov

FRIDAY [CONT'D]

3:00 PM

Presented by AGBU Toronto Tales from the Diaspora

CHILDREN OF A GENOCIDE

Australia - 60 min Shahane Bekarian

THE OTHER SIDE OF HOME

USA - 40 min Naré Mkrtchyan Followed by Q&A with Naré Mkrtchyan.

5:00 PM

Presented by Armenian Film Society Festival Double Feature

MARIAM'S DAY OFF

Armenia - 42 min Arshak Amirbekyan

THE GIFT OF DIANA Armenia - 43 min

Martin Matevosyan

FRIDAY NOVEMBER

A Night Out with Atom

REGENT THEATRE 551 Mount Pleasant Rd., Toronto

Tickets • \$15 / \$20

7:00 PM **Presented by Servocraft**

INTENT TO DESTROY USA - 115 min Joe Berlinger

With intro by Atom Egoyan

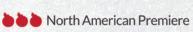
9:00 PM Presented by Moneysworth & Best

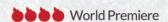
ARARAT Canada - 115 min Atom Egoyan Intro by Atom Egoyan and Arsinée Khanjian, followed by concert performance with Eileen Khatchadourian. Ticket includes 1 beverage.

Toronto Premiere

13 **NORTH AMERICAN PREMIERES**

WORLD PREMIERES

LIVE PERFORMANCES

SATURDAY NOVEMBER

Super Saturday

HAMAZKAYIN THEATRE 50 Hallcrown Place, Toronto

Tickets \$10

11:00 AM

Presented by Birthright Armenia

Symphony of Film: Canada 150 Intro by Hagop Goudsouzian

UPROOTED

Armenia/Canada - 57min Hagop Goudsouzian

HELLO

Canada - 1 min Nicholas Yeretsian

THE MOMENT THE LIGHTS DIM **bbb**

Canada - 20 min Armen Poladian

THE POMEGRANATE TREE

Canada - 4 min

A. M. Mouradian

MY SHADOW CONTROLS ME Canada - 5 min bbbb Ara Kirijian

SIGNAL **b**bbb

Canada - 5 min Music by Armen Bazarian

BURIED LOVE

Canada - 4 min Assem Kroma

1:00 PM

Presented by Arz Fine Foods Human Rights Watch Hosted by Arsinée Khanjian

LISTEN TO ME

Armenia -75 min Gagik Ghazareh

WAY BACK HOME

Armenia -27 min Seda Grigoryan

SONNET bbbb

USA - 4 min Oksana Mirzoyan

ARRESTED AGAIN >>

USA - 5 min Karen Topakian (5')

3:00 PM

Presented by Beiruti Grand Café

WHAT IS CLASSIC ROCK?

Canada - 90 min **Daniel Sarkissian** Followed by a panel discussion

Gala

Hamazkayin Theatre Tickets \$75

8:00 PM **COCKTAILS**

9:00 PM

Presented by Fogler, Rubinoff LLP **FILM PRESENTATION ROOTS**

Artsakh/Armenia - 79 min

Followed by Q&A with director Vahe Yan

The Best Night of the Year, but you have to be there to experience it. Food, Drinks, Movie & Music.

SUNDAY NOVEMBER

The Finale

HAMAZKAYIN THEATRE 50 Hallcrown Place, Toronto

Tickets \$10

11:00 AM

Presented by Big City Reality Inc.

APRICOT GROVES

Armenia/Iran - 80min Pouria Heydary Oureh Accompanied by The Passenger USA, Hayk Matevosyan, 12 min, Echoes of Survival >> USA, 17 min, Avo John Kambourian, and Head Above Water bb USA, Eric Shahinian, 10 min, Intro by Avo John Kambourian

1:00 PM

Presented by Digilite Web Solutions Inc.

THE GUARDIANS

Armenia/Russia - 89 min Sarik Andreasyan Accompanied by **He Said Mommy** Arm./Russia, Arsen Agadjanyan, 17 min

Architects of Denial 3:00 PM

Presented by the Armenian Bar Association

ARCHITECTS OF DENIAL

Arm./Artsakh/Azrb./ Ger./UK/USA - 102 min David Lee George Followed by Q&A with Dean Cain and **Montel Williams**

5:15 PM

Presented by Lara's Restaurant

THE TRAVELLER **b**b

France/Lebanon/USA - 100 min Saro Varjabedian Accompanied by What Ana Knew USA. Zoë Smurr. 17 min. Followed by Q&A with Saro Varjabedian

Closing Ceremony

HAMAZKAYIN THEATRE 50 Hallcrown Place, Toronto

Tickets \$15

7:45 PM

Presented by Golden Bee Homes

YEVA

Armenia/Artsakh/Iran -99 min Anahid Abad Preceded by Siranoush performance with Lara Arabian and followed by

Festival Awards Ceremony

TICKET PURCHASE POMFILMFEST.COM

FOR SPONSORSHIP sponsorship@pomegranatefilmfestival.com

SINGLE TICKETS

\$75 Gala

\$20 Friday Performance

\$15 Premium

\$10 Regular

\$5 Seniors/Students (limited Friday matinée)

FESTIVAL PASS

\$195 – Includes all films, saving \$100 THE BIG TICKET

\$85 — Saving up to \$25, includes Gala

plus 2 other films of your choice

416.697.7272 / ARAZ 416.838.4135 / HOVSEP 647.833.4780 / NERSO 647.801.7739 / PETER

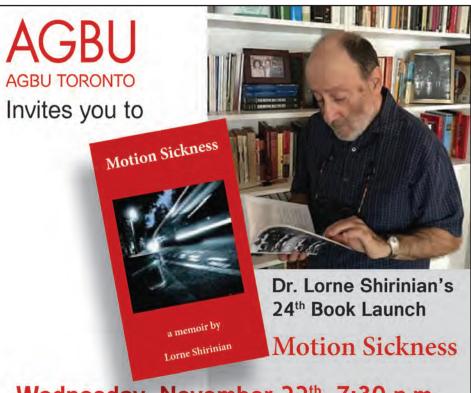

1 High Meadow Place, Unit 9, Toronto, Ontario M9L 0A3

Tel 416 745 3111 | Fax 416 745 9337

Wednesday, November 22th, 7:30 p.m.

Alex Manoogian Cultural Centre 930 Progress Avenue, Scarborough

Dr. Shirinian will talk about his life as the son of a Georgetown Boy and Girl, being a writer, professor and a political activist.

He will also discuss and read an excerpt from his memoir, **Motion Sickness**.

There will be book signing after the presentation. Light refreshments will also be

served.

Lorne Shirinian was born in Toronto in 1945. He received his doctorate in Comparative Literature from l'Université de Montréal. He is Professor Emeritus of English and Comparative Literature at the Royal Military College of Canada where he was Head of the Department of English for a number of years. His area of research has been the way the Armenian Genocide has affected literary production in the diaspora.

20 บกระบฅะก 2017 ช9. SUPh, ԹԻՐ 145 CANADIAN ARMENIANS อกบาบอกานอ

Khachaturian Trio Brought It Home

Khachaturian Trio- Karen Kocharian, Karen Shahqaldian and Armine Grigorian,

By: Aida Aydinyan

As an audience member you feel at home, physically, mentally and emotionally when all the pieces of a concert magically and perfectly come and fit together...this is what happened on October 20th at Koerner Hall with the Khachaturian Trio: they brought it home and not only for Armenians.

It was the trio's-Armine Grigorian (piano), Karen Shahgaldian (violin), and Karen Kocharian (cello)- stunning Canadian debut.

The concert was spectacular to say the least: perfect technically, acoustically, musically, artistically but it was in no way over the top, there was an intricate balance of sustained and genuine emotion and deep musicality in the expense of surface sentimentality, which is so tempting and easy to cross with a program comprised of Tchaikovsky, Rachmaninov, Khachauturian and Babajanian.

And the audience responded. And I mean not only over 900 Armenian audience members who were present but everyone else. One of those non-Armenian audience members, a charming lady in her late sixties, seating next to me mentioned that she didn't know who the group was but this is truly one of the best concerts that she ever attended at Koerner Hall.

As if the perfect performance with a perfect program in a perfect concert hall weren't enough, the Trio generously ended with not one but three beautiful Armenian anchor pieces by Babajanian, Komitas and Khachaturian, which swept away my final and weak attempt in trying to hold my tears and I just let them go...

I looked at my non-Armenian neighbor with an urge to explain who Komitas is but she was also in tears and there was nothing left to say – she, along with me and the rest of the audience members was also "at home"!

Ambassador Martirosyan's Meeting with the Mayor of Ottawa

Ambassador Levon Martirosyan with Ottawa mayor Jim Watson

On October 17, Levon Martirosyan, the Ambassador of the Republic of Armenia to Canada, had a meeting with His Worship Jim Watson, the Mayor of the city of Ottawa.

Ambassador Martirosvan thanked the Mayor of Ottawa for his active cooperation with the Embassy of the Republic of Armenia and expressed readiness to continue joint efforts in future.

Jim Watson, in his turn, congratulated the Ambassador on his assuming the office and expressed hope that due to his efforts the Armenian-Canadian relations will further develop.

spheres of bilateral relations, highlighting the

achievements in those areas. The events in Canada and Armenia, dedicated to the 25th Anniversary of establishment of diplomatic relations between Armenia and Canada and the 150th Anniversary of Canada, were

Levon Martirosyan and Jim Watson stressed the importance of active cooperation between Armenia and Canada in the frameworks of various international organizations and in particular within the International Organization of La Francophonie.

The interlocutors exchanged thoughts on The sides touched upon the different further facilitation of the decentralized cooperation.

Reception Dedicated to 25th Anniversary of Armenia-Canada Diplomatic Relations

Ambassador Levon Martirosyan welcoming the guests at the Armenia n embassy in Ottawa.

On October 10. an official reception took place at the Embassy of the Republic of Armenia to Canada. The reception was dedicated to the 26th Anniversary of Independence of the Republic of Armenia, and to the 25th Anniversary of establishment of the Diplomatic Relations between Armenia and Canada.

The event was attended by Reverend fathers, Ambassadors of about 15 countries, accredited in Canada, high-level representatives from Global Affairs Canada, political figures, diplomats, heads of the Canadian Armenian community organizations, numerous Canadian Armenians, and journalists.

In his speech, Levon Martirosyan, the Ambassador of the Republic of Armenia to Canada, spoke about the achievements of the Republic of Armenia during the 26 years of the independence and the difficulties, that were overcome along the way. The Ambassador stressed the importance of the role of Diaspora and especially the Canadian-Armenian community in the development of

Levon Martirosyan underlined that this relations.

vear is also important because of the 25th Anniversary of the establishment of the diplomatic relations between Armenia and Canada. The Ambassador spoke about the events on that occasion that have taken place already, and those that are en route of happening in Armenia and Canada. He also touched upon the recent developments of the bilateral relations. "Today, the Armenian-Canadian relations are developing dynamically in political, economic, cultural and other fields of mutual interest. We have active cooperation within the frameworks of a number of international organizations, including the International Organization of La Francophonie," mentioned the Ambassador.

The pieces of world-known Armenian composers were performed by talented pianist Marlene Bakmazian.

After the event, Ambassador Martirosyan gave an interview to the Ottawa Armenian TV channel about the events in Canada, dedicated to the 26th Anniversary of Independence of the Republic of Armenia, and the upcoming developments of the Armenian-Canadian

ANCC Representatives Met with Minister of Canadian Heritage, Melanie Joly

Minister Melanie Joly (2nd from L) with ANCC representatives.

the Armenian National Committee of Canada met with Canada's Minister of Heritage, Melanie Joly.

During the hour-long meeting, ideas were exchanged and productive discussions took place related to ANCC's upcoming nationwide initiatives, relations with other communities and the bilateral relations between Canada

On October 14, a delegation representing and Armenia. The cooperation between the two countries within international organizations and other ANCC policy priorities were also discussed

> Furthermore, the two sides agreed to continue their cooperation and dialogue on the issues discussed and other matters concerning the Armenian-Canadian community.

AGBU Toronto Celebrates Canada 150 with an Inspiring Concert

By: Isa Basmajian

AGBU Toronto presented a superb musical concert on the evening of Sunday, September 10th, dedicated to the 150th anniversary of Canada's Confederation. On this very propitious occasion, the emcees of the evening, Mihran Egavian, AGBU Toronto chairman, and Christine Kavazanjian, chairperson of the AGBU Toronto Young Professionals, welcomed all those present and invited John McKay, Member of Parliament (MP) for Scarborough-Guildwood, to address the audience. McKay, who is the MP for the riding in which resides the AGBU, spoke at length on the positive contributions of the various peoples of Canada, including Armenians, for making it the great country that it is. After his rousing oration, McKay was presented with a limited edition of a print depicting the streets of Toronto, a work by the Canadian-Armenian artist, Gerard Paraghamian.

Soon after, the concert began. It was a concert filled with inspiring music impeccably performed by the gifted artists of that evening: the vocalists, soprano Irina Zakyan and baritone Krikor Jangeosian, along with the instrumentalists, Narine Mardoyan on the piano, Lilit Zakaryan on the violin and on the cello Gayane Sahakyan. Much like the peoples of Canada, the concert was a masterful admixture of various styles and genres. It displayed the immense talents of the players who showcased in their repertoire works by Komitas, Spendiarian, Babajanian, Brahms, Stradella, and Loewe, amongst many others,

Silva Basmajian

weaving together a variegated, rich and strong programme much in the manner of the diverse citizenry of Canada.

This small group of splendid performers of Armenian origin are to the Armenian nation what Canadian-Armenians are to the population of Canada; individuals who enrich and contribute to the whole with their many talents and hard work. And with that in mind, former MP Sarkis Assadourian, in the audience, was acknowledged for his many years of service in Canada's parliament. Also introduced to the assembled were two Canadian-Armenians distinguished for their contributions to the development of Canadian

The participating artists after the recital.

culture and their participation in the Canadian-Armenian community: Silva Basmajian, retired executive producer for the National Film Board of Canada, who now is working with independent filmmakers of Armenian origin, and Levon Ishkhanian, renowned composer and musician.

Both honourees were called to the podium to receive each the AGBU Award of Distinction. Both individually expressed their gratitude to the AGBU for the awards and were effusive in attributing their success to the positive and welcoming atmosphere that reigns in Canada. They were grateful and cognizant of the entrenched freedoms of the country which concerts such as this.

allows them the honour and privilege to be a Canadian citizen and at the same time the honour and privilege to be a member of the Armenian community.

At the end of the evening, the audience vigorously applauded the performers and still seemed to be enraptured with the sounds of the evening that still resounded in their heads. As I filed out of the AGBU Babayan Auditorium with everyone else I could hear voices that gratefully told their companions how lucky they felt that they were living in Canada and still others wistfully whispering to each other how they wished more people could support

ARS Social Services Celebrates Its 30th Anniversary

By: Emma Basmadjian

On May 1, 1987, ARS Social Services opened its doors to the Armenian Community of Toronto. It's vision has been "Strengthening individuals, strengthening communities". After 30 years their mission still stands true by serving as a connection point for community members to identify and access financial, health and other services and support.

On October 1, 2017, with over 130 spectators, we celebrated the 30th anniversary of ARS Toronto Roubina Chapter's Social Services. As the guests arrived, they were welcomed with piano music played by Maria Davoudian and power point slides showing the history and testimony of individuals who benefited from the services offered by social services. The celebration began with our National Anthems after our MC of the day Mary Badalian welcomed the guests.

The first guest speaker, Houri Najarian provided a summary of the ARS Social Services history. Najarian reminded the audience that ARS symbolizes "dzarayoutune" meaning servitude. Donating funds to charitable organizations, hospitals, ARS Day school; supporting newcomers, the elderly and youth; supporting food bank drives and North York Women's Centre are just some examples of how Social Services serves its community. This spirit of serving our community, in my opinion, flows naturally for the Armenian woman. I am not alone when I say we learned to help and strengthen each other from our grandmothers, she said. Najarian counted the many accomplishments of Social Services, such as: securing 30 beds at Sienna Senior nursing home Ararat Wing and an additional 15 beds at North York Seniors Health Centre. With the unconditional help of our volunteers, our babigs and dadigs are served Armenian food, offered cultural events, together celebrate Christmas and

A group of ARS Social Services office volunteers

Easter and visited by the clergy. Social physical, and emotional well-being and quality Services has helped thousands of individuals with employment, housing, counselling, access to scholarships, translation, English classes, heart of the community and cares for its and much more. More recently, the office has community. been busy with supporting Syrian Armenians to transitions to their new lives in Canada. Najarian concluded her remarks with suggestions for future endeavors and thanked the many volunteers, the ARS Social Services and ARS Toronto Roubina Chapter executive committee members for their hard work.

Our second guest speaker was Natalie Manoukian, ARS Regional member, who presented the impact and role of Social Services in our community. Manoukian counted the numerous ways Social Services assists the community and emphasized how one's self-esteem, self-confidences, and sense of independence is strengthened through helping hands, which is the branding of the Social Services office. Natalie stated that people thrive when they have proper information, tools and resources to enhance their mental,

of life. She concluded her remarks by explaining how Social Services serves as the

Iren Tilemian, the chair of ARS Toronto Roubina chapter, thanked the guest speakers and presented them with flower arrangements. She also thanked all those who support ARS

Six special individuals were recognized for their many years of service with our seniors residing in nursing homes. Chrtistine Avedissian, the chair of the Social Services committee, invited Hasmig Boyaiian, Meline Karageosian, Hasmig Sarkissian, Betty Lousararian, Anais Orchanian, and Krikor Kaloustian to come forward and receive certificates of recognition. Guests were entertained with music by Carly and Jackie Sahagian.

The event concluded with Mary Badalian inviting our guests for the cutting of the cake and refreshments.

Join us

www.facebook/ **Torontohye** newspaper

Superpowers.

By: Talyn Terzian-Gilmour

If you could have a superpower, what water vapour in the air and use it to make ice, like Mr. Freeze? Would you use X-ray vision to see behind walls, like Superman? More importantly, would you use your superpower for good, or for evil?

The boys (including Mr. Niceguy) and I were in the car earlier and I asked them about what superpowers they would want. The 11 year old immediately answered: "Flying, invisibility or teleporting. That way, if I'm under attack, I can fly away. If 'soand-so' is bothering me, I can turn invisible...or teleport away." An interesting theme here with that one. Sadly, at 11, boys will be boys and playgrounds aren't always the warm and cozy environment we picture (or hope) them to be. More work to do

The 7 year old is a bit of straight shooter...if you hadn't gathered by now. His answer was short and sweet: "Teleporting." I asked, "Wouldn't you also want to fly or turn invisible?" He replied, "Why? I can teleport. Especially to the washroom as soon as I need it and I don't have to worry about how much time it will take me to get there and stop playing earlier." Practical to the core. Incidentally, he's also like to teleport to Mexico because even the rain is warm there and he can shower on the beach. Ahhhh...to be a seven year old.

Mr. Niceguy surprised me...and then when I thought about it, I guess I shouldn't have been too surprised. He said that he liked the idea of invisibility - that he could go undetected was quite appealing. That didn't surprise me. Here's a man who lives his daily life as though he were a U.S. Navy Seal: racing in major obstacle course competitions, running 18 miles once a week, lifting weights, taking judo classes and approaching food in a very regimented and scientific fashion (totally OPPOSITE to my Armenian bias towards food - more, more and at any time for every occasion and to feed every emotion) - all while looking terribly dapper in his fancy suits on Bay Street.

Mr. Niceguy also said that he wished he could read peoples' minds. This surprised me. I thought to myself, "wouldn't that just be an exercise in absolute boredom?" What do most people think about? Worries, how hungry they are, what they'll eat, how bored they are, whether the painting on the wall is at all crooked, the theme from I Dream of now, isn't it?)

Then I put two-and-two together...or in this case, one-and-one...you get it! He wants to be able to go undetected and read minds...does that mean he wants to be able to read my mind and run away when I'm seeming particularly...well.....ornery. irritable, even cantankerous??! Ooooh....now that would make sense, wouldn't it?

Lately, I've been complaining (a lot...ad would it be? Would you crystallize all the nauseum ad infinitum) with just how often the 11 year old and 7 year old are at odds with one another. I'm forced to referee on the way to school, on the way home, homework time, dinnertime, bedtime and yes, even when I escape to the toilet the shouts don't stop!! Incidentally, since I'm still trying to figure out the rest of my life, I can definitely scratch "referee" OFF the list. Needless to say, all this "leaky discord into every orifice of my life" has me feeling like I have to really, absolutely, recharge before I go completely, well, mental.

> On the weekend, after shuttling little people all over town during another packed weekend of events and activities for the boys culminating in a kids' birthday party followed by a visit with my inlaws, Mr. Niceguy, the boys and I found ourselves at a fun burger joint. There, you put in your order and then take a seat until called up to customize your burger. I recall being in a zombie-like state...I remember placing part of the order – Mr. Niceguy jumped in with the rest - and then just standing there in front of the grill, eyes frozen and mesmerized by the way the flame was licking the burgers.

> I was brought to when the "burger customizer" told me that I could take a seat and when I turned, I saw that for the first time all weekend, I was standing there, all alone...by myself. A small little smile crept across my face and I said, "if it's all the same to you, I'll just wait here." I turned around and saw Mr. Niceguy and the boys sitting on counter stools at the back of the restaurant and he gave me a look as if to say, "What are you doing there? Your place is here, with us." And my look back said, "Oh, hell no."

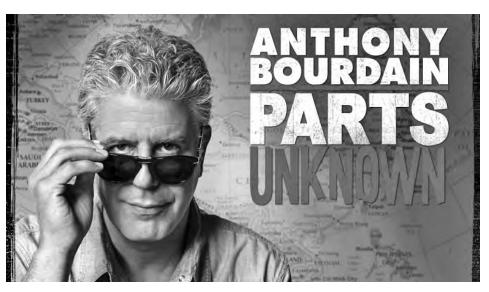
But I walked over...because that's what

We laughed and then he said, "I'm just letting you know we're here in case you wanted to join us." Perhaps I need that mindreading superpower.

It's fun to fantasize about how life would be with these heightened accoutrements. Invisibility, flying, teleportation, mind reading...all may make things, well, exciting and interesting for a while...but it seems they take the struggle out of what makes us appreciate getting through the grind...accomplishing, despite the hard obstacles.

For my superpower – aside from flying Jeannie (you're welcome...it's in your head because I imagine the sensation of flying to be exhilarating – I would always and forever choose time travel. And while sometimes I imagine I would like to travel back to my 27 year old self – foot loose and fancy free with a pocketful of money and very little cares in the world. I would love nothing more than to be able to re-live some of these days, with my boys and Mr. Niceguy for I know sooner rather than later, they will be worth more than any superpower.

Baku to blacklist CNN's Anthony **Bourdain over Artsakh visit**

CNN's Anthony Bourdain will be blacklisted by Azerbaijan for having visited Nagorno Karabakh, Azerbaijan's Foreign Ministry Spokesman Hikmat Hajiyev has said.

The American food icon traveled to Armenia and Artsakh earlier this month to produce a segment for his CNN television

show "Anthony Bourdain: Parts Unknown."

In "Parts Unknown," Bourdain travels the world uncovering lesser known places and exploring cultures and cuisine. The show has won five Emmy Awards, as well as a 2013 Peabody Award.

Add me to your blacklist, Serj Tankian tells Azerbaijan

System OF A Down frontman Serj Tankian is encouraging Baku to add him to the list of all the individuals who have been banned from Azerbaijan for visiting Nagorno Karabakh (Artsakh).

"Add me to that list as I've been to Artsakh more than once. Make it a +3 as I was w/ Atom Egoyan, Arsinee Khanjian & Eric Nazarian last time," the world famous Armenian-American musician said in a tweet.

Tankian's comments come after Baku banned celebrity chef Anthony Bourdain visited Armenia and Karabakh for an episode of CNN's "Parts Unknown."

"To be blacklisted by a country led by a despotic oil magnate is a badge of honor," Tankian said in another tweet.

Aronian and Caoili Tie the Knot

Chess master Leon Aronian marries his long time girlfreind Arianne Caoili at Saghmosavank.

currently placed number 2, and Arianne Caoili were married on September 30th, 2017, in Yerevan, Armenia. the wedding ceremony was held in Saghmosavank, one of the most ancient churches in the country. The most important guest at the wedding were Armenian President Serzh Sargsyan along and first lady Rita

Caoili is an economist with a PhD, who

Armenian chess master Levon Aronian, is now into consulting. She is the founder and manager of one of the biggest newspapers in Armenia — Champord Weekly — which is distributed on public transport for free. She is also a Woman International Master (WIM).

Born in the Philippines but she has represented Australia since 2004, and has competed in the Chess Olympiad seven times. Picture of the wedding by: Alisa Studios, Los Angeles.

www.facebook/Torontohye newspaper

A Run To Remember – 2017: The Tradition Continues

By Sam Manougian

On October 22. "A Run To Remember" once again participated in the world famous Scotiabank Toronto Waterfront Marathon.

With 92 participants, this year, "A Run To Remember" team was once again one of the largest teams in the Charity Challenge among 194 charities. The youngest runner on the team was 9-year-old Monika Kouyoumdjian and the most senior runner was Bedros Pilavdjian (Age 81).

The Scotiabank Toronto Waterfront Marathon is one of the largest marathons in Canada with a total of 30,000 participants running 5K, Half-Marathon (21K) and Full Marathon (42K). Runners from 64 different countries took part.

At the break of the dawn, participants started to arrive at the Armenian Youth Centre. This year the Armenian team had a special guest, Bob Saroya, Member of Parliament for Markham-Unionville as a participant in the 5K event. A good friend of the Armenian community, Saroya was also joined by members of the Armenian National Committee

All the participants wore a bib on the back of their T-shirts proudly displaying the names of their loved ones and honourees.

It was a mild autumn Toronto morning, when the buses took off transporting our 5K participants to the start line at Exhibition Place and our Half and Full Marathoners headed to the start line at City Hall.

The race course had thousands of fans cheering on the runners who all crossed the finish line at City Hall and had the opportunity to experience all that an international marathon has to offer. After the medals, food and pictures everyone came back to the Armenian Youth Centre to more food and an opportunity to discuss their experiences and

accomplishments.

All of our "A Run To Remember" athletes recorded very impressive results at this year's race. (The results are on the Waterfront Marathon website).

year and they happened to be in each of the 3 distance races (Full marathon, Half Marathon

The full marathon takes much dedication and months of training to be able to complete the 42K course. Our top male Full-Marathoner was once again experienced runner Raffy Demirdjian. He was followed closely by firsttime marathoner Rene Carapetyan. Rene's accomplishment was very unique as he had not participated in any race previously but his wish was to run a full marathon by the time he reached age 50. As fate would have it, this year's race was on his 50th birthday (Oct. 22). He started the marathon at age 49 and finished it at age 50. Rene was very focused and followed his training plan diligently for many months and finished the race holding his head high and proud of his

accomplishment. It's worth mentioning that Rene was also our top fundraiser this year surpassing his goal and raising well over \$7,000 for the charities.

Our Half Marathon runners also produced ARTR-2017 had 3 exciting stories this some exciting results. In the men's division we had 3 runners break the 2-hour mark. Our top men's Half-Marathoner was first time half marathoner Stephan Joly who ran at a blistering pace and finished with and incredible (1:38). Stephen was running in memory of Viola Joly. He was followed by Scott Staffen (1:52). Also finishing under 2 hours was Albert Ajemian (1:58). Our top female halfmarathoner was Bridget Keroglidis who recorded and excellent time of (2:06). He was followed closely by Andrea Paterson (2:16).

We have an incredible story in the 5K race where a sister and brother team from the ARS school led all runners (male and female) to place 1st and 2nd for the ARTR team. John Marcarian was the top finisher taking first place with a time of (25:48). John improved his time by almost 5 minutes from last year. Only 3 seconds behind John was his sister Sevan Marcarian who finished 2nd overall with a time of (25:51). It is also important to mention that at age 10 and 13 respectively John and Sevan were among our youngest participants. John and Sevan were both running in memory of their uncle Vart Zakarian.

The 5K field was much larger with many more runners. The following are our top 5 male 5K finishers: John Marcarian (25:48), Nareek Shaheenian (26:28), Harout Bedrossian (27:18), Vahe Magarian (27:27) who was running in memory of his father-inlaw Varoujan Bastajian. Only 5 seconds behind Vahe was Rob Gashgarian who at age 58 showed all the youngsters that he still has what it takes and finished with a very respectable time of (27:33).

The following are our top 5 female 5K finishers: Sevan Marcarian (25:51), followed by Ani Rock Ghazarian who improved her time by almost 3 minutes and finished (27:34). Taking 3rd place was Bahareh Asi (32:20). Karen Kassabian finished 4th at (33:38) to make a statement that a family that runs together wins together. Noushig Mahseredjian was 5th with a time of (37:08).

Our top ARTR 5K junior and senior runners by age group:

Under 10 Top Runners:

Girls - Monika Kouyoumdjian (43:56)

Under 12 Top Runners:

Boys – John Marcarian (25:48)

Under 14 Top Runners:

Boys - Arek Keuoshgerian (32:55)

Girls - Sevan Marcarian (25:51)

Under 20 Top Runners:

Boys - Sarkis Maksian (30:07)

Girls – Narod Dishoian (44:38) Over 65 Top Runners:

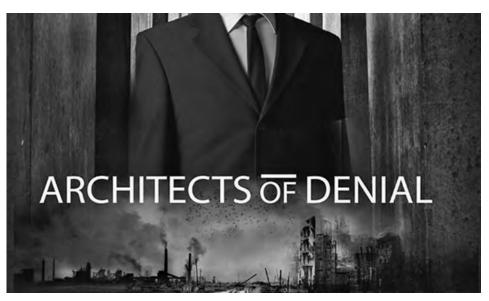
Men - Bedros Pilavdjian (41:20) Age 81

Mihran Bakhamian (51:11) Age 73 Women - Seta Bakhamian (49:47)

ARMENIAN GENOCIDE ดกากบดกานอ

"Architects of Denial"a Powerful Look at the Armenian Genocide

"Architects of Denial" posits that denying such world atrocities as the 1915-18 killings of Christian Armenians by the Ottoman Empire, which became the modern republic of Turkey, results only in history repeating itself, writes Gary Goldstein.

According to the author, producer-director of the "Architects of Denial" David Lee George persuasively backs up this theory by taking a frank look at the horrors of the Armenian genocide as well as the modern-day persecution of Armenians by forces in Turkey and its ally, Azerbaijan.

The movie also deftly places the systematic annihilation of Armenians within the context of latter-day genocides in such places as Sudan, Rwanda, Cambodia and Guatemala. Most dramatic, however, is the but one thing we agree on is that genocide is narrative's chilling reminder of how a lack of accountability over the Armenian genocide century has been swept under the rug, hidden led Adolf Hitler to believe that the world would

(LA Times).- The powerful documentary also turn a blind eye to his "Final Solution."

The documentary's red carpet premiere took place on October 3 in Hollywood prior to its opening Friday. Former Superman Dean Cain, who serves as an executive producer on the new documentary, teamed with veteran talk-show host Montel Williams to help draw funding and attention to the project, he appeared with Williams and an array of stars and politicians, including US Rep. Adam Schiff, D-Burbank at the film's premiere.

"Neither Montel nor I are Armenian, but I was a history major at Princeton, and I've traveled the world and been to lots of places with Montel doing charity work for children and other charities," Dean Cain said in an interview with .

"We don't agree politically on everything, wrong. This very first genocide of the 20th and whitewashed by governments because no one wants to take responsibility," Cain said.

"If you don't acknowledge it, you allow it to continue, and the media ignores Turkey and Azerbaijan now with how they treat Armenia, plus there are atrocities in Sudan and persecution of Christians elsewhere."

While Cain and Williams don't appear in "Architects," they are in the midst of producing and appearing in another documentary in which they have conducted on-camera interviews with Syrian Armenians, the Armenian president, foreign minister and prime minister. The focus of that film is to show how the lives of many Armenian families have come full circle from fleeing into Syria nearly 100 years ago, only to flee back home now because of persecution from Muslim extremists in that nation.

"This is the first time anyone has put together one huge statement of how familial relations are affected by genocides and refugee situations around the planet," says Cain. "[Wikileaks founder] Julian Assange has not given interviews on this subject, and we specifically ask congressmen on camera about their denial that the Armenian Genocide took place, after they've taken money from Turkish lobbyists."

With more than 100 congressional sponsors of House Resolution 220 already lined up, Cain feels optimistic that his efforts will pay off soon with a vote. But he also notes that there will always be another place in need of some heroic help.

"This has gone on throughout history, but modern travel and technology has given us the tools to monitor and stop genocidal actions faster than before," says Cain. "I've spent the last few days educating congressmen on the issue, and they seem receptive. We'll see if we can get it done."

Architects of Denial: Armenian Genocide Documentary Qualifies for Oscar

(H.W.)-Armenian Genocide documentary Architects of Denial qualifies for Academy

"Armenian Genocide film Architects of Denial is one of 159 documentaries qualifying for Oscar consideration out of a pool of over 26,000 entries submitted," its Executive Producer Montel Williams announced at 2017 ANCA-WR Grassroots Conference.

Architects of Denial is a first person account of genocide through the eyes of its survivors. Also included are several experts who graphically illustrate the real connection between its historical 'denial' with present day mass exterminations in conflict zones around the world.

This film warns that those responsible for genocides who are not brought to justice and confronted with the truth of their crimes, will only set the stage for more worldwide massacres in the future.

Dean Cain and Montel Williams are executive producers of the documentary directed by David Lee George.

Armenian Genocide Film 'Intent to Destroy' Wins Best Doc at 2017 DOC LA

the Armenian genocide Intent to Destroy won received with standing ovations. the top Best Documentary Film Award at 2017 DOC LA.

The film-in-film produced by Berlinger, Chip Rosenbloom and Eric Esrailian depicts the century of sophisticated denial campaigns by the Turkish government that perpetrated the Armenian Genocide in Ottoman Turkey, and features Atom Egoyan, Christian Bale, Mike Medavoy, Eric Bogosian, Serj Tankian, Angela Sarafian, Shohreh Aghdashloo, and the US ambassador John Marshall Evans.

DOC LA also gave out a number of other awards as well. Another standout film was Sebastien Paquet's Mind Over Matter which won Best Screenwriting, Best Cinematography and took home the Audience Award. The documentary is about a man born with Cerebral Palsy who overcame his disability through sheer will to form a successful rock

()— Joe Berlinger's documentary about band. The film produced by Nate Adams was

The documentary VIF about Christian Audigier (whom Michael Jackson called "the King of Fashion") won Best Director and Best Producer Awards for Didier Beringuer and Fabrice Sopoglian, respectively. It tells of Audigier's phenomenal rise to fame and his tragic death from rare form of cancer, and includes intimate recollections from his friends including Snoop Dogg, Michael Madsen, Stephen Dorff, as well as features Sylvester Stallone, Kim Kardashian, Damond John, Don Cheadle and Ed Hardy.

Marion Cotillard's environmental documentary The Girl and the Typhoons received the Best Environmental Film Award and the Parajanov-Vartanov Institute Award (whose past recipients include Martin Scorsese and Emma Thompson). The film documents the attempts of a young survivor to raise awareness about the aftermath of the typhoon disasters in her native Philippines.

Narrated by Cotillard and directed by Christoph Schwaiger, the documentary had it's Los Angeles premiere at DOC LA.

Thee Alfred Molina-narrated Erdogan: The Dictator's Republic by Ryan & Joe Heilman had its world premiere at the festival, and received DOC LA Freedom Award and DOC LA Storyteller Award. The documentary by Inga Bremer was recognized with DOC LA Founder's Award. Virginie Ledoyen was recognized for her role in David Koch's "Witnesses" which is about the current conflict in dictator Bashar al-Assad's Syria.

Michael Weatherly's Telluride doc Jamaica Man about Nigel Pemberton won for Best Documentary Portrait, and Craig Detweiler's Remand narrated by Angela Bassett, about LA lawyer Jim Gash and Tumusiime Henry, who inspired justice reform in Uganda, received DOC LA Justice Award and DOC LA

Ladies First by Uraaz Bahl, an inspirational survival story of Deepika Kumari, who was born on the roadside to abject poverty and at 16 become the number one archer in the world, won Best Short Documentary Award.

Grab and Run by Roser Corella about bride abduction epidemic in Kazakhstan received the Best International Documentary Award. He She I by Carlotta Kittel, the first feature length student film ever at DOC LA won the Best Student Film - Gold, while Sisterly by Nina Vallado, about finding deeper connection and friendship with her autistic sister, and Melissa Ferrari's experimental animation Phototaxis, won Silver and Bronze, respectively.

'Intent to Destroy' **Gets International Documentary Award Special Mention**

Director Joe Berlinger

The Pare Lorentz Committee of the International Documentary Assn. (IDA) has acknowledged Armenian Genocide documentary "intent to Destroy" (director Joe Berlinger) with a Special Mention.

The Assn. has announced its initial round of nominees for the 33rd annual IDA Documentary Awards.

The Pare Lorentz Award recognizes films that demonstrates exemplary filmmaking while focusing on the appropriate use of the natural environment, justice for all and the illumination of pressing social problems.

Produced by Survival Pictures (The Promise), RadicalMedia, and Third Eye Motion Picture Company in association with Bloom Project, Berlinger's 13th feature-length documentary embeds history with the story of director Terry George's exploration of the genocide through his film "The Promise". That includes the subsequent campaign launched by Genocide deniers.

European Court Finds Catholicosate's Suit Inadmissible

By: Harut Sassounian

The Armenian Catholicosate of Cilicia (headquartered in Antelias, Lebanon) filed a lawsuit on April 25, 2015, against the government of Turkey, seeking the return of its historic seat in Sis (present-day Kozan district of the Adana Province), which was confiscated in 1921.

The first-of-its-kind lawsuit was filed in the Constitutional Court of the Turkish Republic. The claim raised issues of property rights that lower courts would not have jurisdiction to overturn the maze of laws adopted by Turkey in 1915 and succeeding years. At the recommendation of the Justice Ministry of Turkey, the Constitutional Court referred the Armenian Church lawsuit to the lower courts. The lawyers for the Catholicosate of Cilicia, however, decided to appeal the case directly to the European Court of Human Rights (ECHR) in Strasbourg, France, on Dec. 8, 2016

The issue of sidestepping submission of the Catholicosate's lawsuit to a lower court in Turkey is critical in view of the requirements of the ECHR. Before any case is brought to the ECHR, all local legal remedies must first be exhausted, starting with the lowest court and ending with the highest court of the country being sued.

On Oct. 19, addressing the conference of the Armenian Cause in the European Parliament in Brussels, His Holiness Catholicos Aram I of the Great House of Cilicia criticized the single judge from ECHR who had rejected the Armenian Church's lawsuit, finding it inadmissible. Until this announcement, there was no news about the status of the lawsuit. I contacted the ECHR headquarters in Strasbourg inquiring about the Armenian

Church's claim. I was informed that a single judge indeed has the authority to reject any lawsuit, which, in this case, was not first submitted to a lower court in Turkey in order to exhaust all local remedies. The letter of rejection was sent to the Catholicosate in March 2017. More ominously, I was told by ECHR that the judge's decision could not be appealed.

I then contacted Payam Akhavan, a member of the Catholicosate's legal team and professor of international law at McGill University in Montreal, Canada, inquiring why no announcement was made earlier by the Catholicosate regarding the rejection of the lawsuit six months ago. Professor Akhavan explained that the ECHR judge had sent the letter to the wrong address. The Catholicosate then wrote to that judge, "expressing serious concern on miscarriage of justice; that a single judge could throw out what was clearly a well-

Church's claim. I was informed that a single argued case, and waited until recently for a judge indeed has the authority to reject any standard response that there is no appeal, lawsuit, which, in this case, was not first and the decision is final."

In his Brussels speech on Oct. 19, Catholicos Aram I harshly condemned the ECHR for rejecting the Church's lawsuit: "Why would the European Court of Human Rights so easily reject our case knowing that no lawyer would dare to bring such a case before the Turkish courts? How could a single judge throw out a 900-page Application, historically and legally well substantiated by some of the best international lawyers? Why was our legal team not given a chance for a hearing? Is everybody now afraid to confront Turkey's appalling record of human rights violations? We are astonished and, in fact, deeply disappointed at this miscarriage of justice, particularly at this crucial juncture of modern history when Europe is expected, in faithfulness to its values and principles, to consider justice above geopolitical interests.... Europe is essentially a community of values, not merely political and economic interests. Therefore, I still hope that the European Court of Human Rights will reconsider the admissibility of the case on the basis of justice and human rights. In spite of the denial of justice, the Armenian people will continue to struggle for justice."

Professor Akhavan called the ECHR judge's decision "scandalous." He then added in his email to me: "By the measure of several highly experienced ECHR lawyers, this decision is totally unacceptable. It shouldn't be forgotten that our counsel was Tim Eicke QC [Queen's Counsel], who is now the British judge on the ECHR. He of course is conflicted from involvement in the case, but there is a sense among many that the Court is too afraid of confronting post-coup Turkey with such controversial cases."

Professor Akhavan also stated that the next steps for this lawsuit are either to "resubmit the case with some new facts such as the impossibility of going back to the Turkish courts under current circumstances, or to go back to the Turkish courts, waste a lot of resources, and come back to the ECHR once again. It is a ludicrous decision because everybody knows that is exactly what will happen. It is a hot potato the ECHR doesn't want to handle..."

In conclusion, I would suggest that the Catholicosate of Cilicia make public the complete files of its lawsuit, including the 600-page submission to the Turkish Constitutional Court and its response, and the 900-page filing to the ECHR and its response. After all, this is not a private lawsuit, but one dealing with the Armenian nation's property demands from Turkey.

Hrant Dink Foundation to Receive 2017 Chirac Prize for Conflict Prevention

HRANT DINK VAKFI HRANT DINK FOUNDATION 2PUJA SPJL ZPUJUP4

announced that its 2017 Chirac Prize for Conflict Prevention will be awarded to the Istanbul-based Hrant Dink Foundation.

"[The] Hrant Dink Foundation defines the development of a culture of dialogue, empathy, and peace as the basis of all its activities," read a part of the statement released by the

(A.W.)—The Chirac Foundation has foundation. The decision came after the Chirac ounced that its 2017 Chirac Prize for Foundation's Sept. 27 convention.

"[Dink's] family, instead of withdrawing into itself and bearing the feelings of animosity and revenge, established the foundation, which has become an indispensable actor in the debates on Turkey's democratization. At a time when hundreds of thousands of refugees

are passing through the territories of Turkey, the foundation's preemptive efforts to eradicate hate speech in the media through discourse analysis, media monitoring, and education programs do constitute an immediate and determined act for preventing conflicts," the statement went on.

The prize ceremony, which will be held on Nov. 23, will be attended by the Jury members and selection committee as well as the international media and leading opinion-makers who pursue rights-based advocacy.

The Chirac Foundation will also present its Culture for Peace Prize to Zoukak Theater Company, which has been contributing, through theater, to efforts for the rehabilitation of refugees living in camps in Lebanon.

"Chirac Foundation's recognition has given us encouragement and strength to continue our efforts of contributing to the democratization

of Turkey through our foundation, which carries out its activities with the support and engagement of a range of individuals from different professions and strives to keep alive the dreams, struggle, language, and heart of my husband Hrant Dink—who was taken away from us in 2007," said Rakel Dink, the president of Hrant Dink Foundation, who will accept the prize from French President Emmanuel Macron.

Join us www.facebook/ Torontohye newspaper

- ACTION ACTION
- Metals
- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

0

METRAS

SHIPPING & FORWARDING INC.

2175 Sheppard Ave. €. Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377
fax: 416-497-0783
info@metrasshipping.com
www.metrasshipping.com

อกบาบอกานอ

Armenia: EU Officials Making Tactical Retreat in Values War

By: Joshua Kucera

Armenia's government has introduced long-awaited legislation to ban domestic violence, an issue that has become the key battleground in the proxy war between Western and Russian cultural influence.

But as the wrangling begins over the bill, its Western backers are making a tactical retreat, hoping that a guiet approach will ultimately help the controversial legislation

Armenia's Justice Ministry published a draft version of the law in late September: it would, for the first time, provide protection to victims of domestic violence, including staterun shelters for abused women; and it would enable victims to obtain restraining orders against their abusers.

The law is the result of a long collaboration between the Justice Ministry and the European Union, as part of a pilot project under which the EU has promised up to 12 million euros in aid if Armenia implements specified rights reforms. In addition to addressing domestic violence, the reforms include banning discrimination against minorities, stronger measures to prevent torture, and improvements in the care of disabled children.

Social conservatives have heavily criticized the proposals, saying that they would interfere with Armenia's traditional value system. Opponents have also portrayed the reform program as an attempt by the West to impose its own values on Armenia.

Western officials acknowledge that those arguments have gained traction in Armenia, and caused initial efforts to pass the legislation last year to be abandoned.

Supporters of the law contend that opponents are secretly backed by Russia, though there has been no proof of such meddling uncovered thus far.

On this second attempt to push through the legislation, Western officials are adopting a low-profile position. "One of the lessons we've learned is to stay out of the public debate, because it should be a domestic debate," said one European embassy official in Yerevan, speaking to EurasiaNet.org on October 6 post.

An October 9 parliamentary hearing on a bill to ban domestic violence devolved into shouting matches and was suspended after opponents accused bill's backers of carrying out the demands of Western governments. (Video still: A1Plus.am).

condition of anonymity. "All these gender equality, domestic violence, anti-discrimination laws, these are for the benefit of the population, and shouldn't be seen as being imposed by

The approach has been coordinated with the Armenian government. "In order to make a favorable environment, we don't need the EU and the United States to get involved, because there is a risk that others will also intervene and that we will turn Armenia into a place where all these interests are again colliding," a senior Armenian government official said, also speaking on condition of anonymity, "Instead, we need to create a favorable environment where we can launch a public dialogue about these issues."

The EU is still involved in the process. organizing seminars with civil society groups to discuss the law. And a "fact-checking" website run by the EU has been combating what it says is Russian propaganda against the law.

The introduction of the new law has "raised a new wave of disinformation and antipropaganda, especially by Russian founded organizations," said the site, sut.am, in an

The EU's low-key approach, however, has not stopped the bill's opponents from trying to tie it to perceptions of Western cultural hegemony. An October 9 public discussion on the bill devolved into shouting matches and was suspended, but not before opponents accused the bill's backers of carrying out the demands of Western governments.

'There is no public demand for this law," said Hayk Nahapetyan, a conservative activist who has been at the head of public opposition to the legislation. We know whose demands you're carrying out - Peter Svitalsky," the head of the EU delegation in Yerevan. "This is a person who, as a representative of Poland in the Council of Europe, did everything in his country to bring laws on same sex marriages."

Armenia's Justice Minister. Davit Harutyunyan, has pushed back against accusations that preventing domestic violence is a Western imposition. "If you think that beating a woman or a child is a national tradition, let me disagree with you and say that it is a deviation from national traditions,' he told reporters.

Edmon Marukyan, an MP from the pro-Western Yelk bloc, said that without EU pressure, the government would not have

pursued the legislation. "Every reform in Armenia happens because the EU institutions push it. If not, there are no incentives for this regime to reform anything," he told EurasiaNet.org.

"In any case, you will have such arguments [about the West imposing its values], even if there is no support" from the West, he added.

While a Russian hand in opposition to the bill remains unproven, Russia has not been shy about promoting "traditional values" as part of its foreign policy. At an October 11 summit of the Commonwealth of Independent States in Russia, the group adopted a statement "in support of the institution of family and traditional family values."

Armenian President Serzh Sargsyan, at the summit, said he supported the initiative. "We support Russia's proposal to support the institution of the family and traditional family values, understanding well that the institution of the family is the foundation of society, as well as a unifying force."

Still, backers of the bill make a mistake when they ascribe all opposition to Russia, said Alexander Iskandaryan, a Yerevan-based analyst. "They focus on the dichotomy of Russian-vs.-Western influence in Armenia. totally ignoring the domestic roots of Armenian traditionalism," he said.

"Armenian society has its own traditionalists and Euro-skeptics that exist regardless of Russian influence," he said. "It is certainly true that people and organizations active in Armenia who are funded from Russia support the traditionalist discourse in general, and with regard to this law in particular. However, the Russia-supported groups do not form the center or the source of these trends simply because they are two few and too marginal to change public opinion."

Ultimately, Iskandaryan said, he expects the bill to pass: "It's part of Armenia's project of coming closer to Europe- a project that the ruling party of Armenia is implementing in the framework of the Eastern Partnership program, with some setbacks but steadily."

ARF Supports Law against Domestic Violence in Armenia

(A.W.)—ARF Supreme Council representative Aghvan Vardanyan said recently that a proposed bill against domestic violence is not a threat to traditional Armenian family values and that the ARF will support the adoption of the law.

"The heated discussions and the many opposing views—even regarding our society's value system-are evidence that problems exist within our society. Any manifestation of violence is reprehensible, especially if it is taking place in the family," Vardanyan noted during an interview with Yerevan-based

Yerkir Media.

law against domestic violence is crucial for Armenia. He noted that the ARF will suggest minor amendments and clarifications to the law.

Vardanyan said that he would like to see more emphasis put on the prevention of domestic violence, in particular.

In the interview, Vardanyan said that the ideas of traditional, national values have been widely discussed since the proposed bill was announced, and that there is a difference between real national values and what he called

"pseudo-nationalism."

"Unfortunately, pseudonationalism—which does not stem from our traditional image, our national ideology, or our worldview—is often more prevalent [in Armenia]," Vardanyan said. "The ARF has a value system and it is not pseudo-nationalism."

According to Vardanyan, the Armenian people have historically been very progressive. "Unfortunately, the absence of statehood, our environment, and our surroundings have often taken us off track. In this regard, I believe that the idea of domestic violence According to Vardanvan, a prevention actually stems from our national ideology. The system of values of [12-13th century Armenian scholar and priest] Mkhitar Gosh, who addressed this very issue; of [Armenian mystical philosopher, and theologian Saint Grigor] Narekatsi, [Catholicos Nerses] Shnorhali—not of today's rabiz singers, or pseudonationalists," he noted.

Vardanyan went on to say that domestic violence must be prevented, to ensure a healthier society. The ARF leader also noted that he agreed with Gyumri-based

cont. on page 29

ARS Fully Supports Domestic Violence Bill in Armenia

(A.W.) —Earlier this month, The proposed law aims to introduce criminal and administrative liability with regard to domestic violence in Armenia. On Oct. 24, the Armenian Relief Society (ARS) International issued the following statement on the proposed bill.

The Armenian Relief Society (ARS) welcomes the decision to enact a law in the Republic of Armenia.

having given women the right to vote during the Independent Republic of 1918—and also having appointed a woman to a diplomatic post at a time when women in most of the developed world did not have the right to votethis bill comes at an important stage for gender equality in today's Armenia.

Throughout our history, Armenian women have played a particularly important role, from leading as members of royalty during the medieval period, to participating in the national liberation struggle of the past few centuries, to constituting the foundation on which Armenian families and society were rebuilt after the Genocide—and generally playing vital roles in Armenian society, including in the present day.

Women in Armenia must be Armenian authorities announced a allowed to live a life without fear of domestic violence bill in Parliament. violence and unjust treatment so they may assume their rightful roles as equal citizens of Armenia—and the world. Clearly, as a society, we must do everything in our power to ensure that every home is safe for all family members, and this law would be a major step toward breaking the cycle of domestic violence.

As an international humanitarian aimed at combating domestic violence nongovernmental organization registered with the UN, we recognize As a country that takes pride in that achieving global gender equality begins at home and should be prioritized on the national, regional, and international levels. The ARS is committed, with renewed vigor, to be a champion for women around the world, and we stand ready to continue to implement and support initiatives to respect, protect, promote, and fulfill all human rights.

> We strongly recommend that the Armenian Parliament adopt the bill for the eradication of violence against women, and continue to galvanize the political will necessary for promoting gender equality in Armenian society. Advancing women's rights and inclusion must be a priority if we are to build a competitive economy and just society for current and future generations.

อกากบอกรนอ

Intolerance toward 'The Others' in Turkey

By: Raffi Bedrosyan

Just when one thinks the level of hatred and intolerance in Turkey toward minorities cannot get any worse, something shocking happens which surpasses even the worst incidents of the past.

Aysel Tugluk, formerly a human rights activist, is a member of parliament for the province of Van in Turkey from the pro-Kurdish People's Democratic Party (HDP). Along with the two co-leaders of the party and 11 other fellow deputies, she is arrested and kept in jail, without any trial, since December 2016 based on charges of 'supporting a terrorist organization'. Her 78 year old mother, Hatun Tugluk, of Alevi descent and originally from Dersim, passed away last week. As per her will, she was to be buried in an Ankara cemetery. The jail authorities relented to release Aysel Tugluk temporarily was temporarily so that she can attend her mother's funeral and burial. Just as her mother's coffin was lowered into the grave, a group of 30 fanatical ultranationalists showed up with a tractor, chanting slogans such as: 'These are Turkish lands, these are not Armenian lands', 'This is not an Armenian cemetery', 'Burial of Alevis, Armenians and Kurds not allowed here', 'Seeds of Armenian not allowed in a Turkish cemetery', and more ominously 'If you don't remove this coffin, we will shred it to pieces'. Soon the mob increased to 100 people, who started throwing stones at the mourners, including Aysel Tugluk. Although there were a large number of policemen present, they just watched the mob without interfering. In fact, several attackers seemed to know the policemen and addressed them with their names. At the end, Aysel Tugluk had no choice but to remove her mother's coffin from the grave, and decided to have her transported to Dersim for burial there. The jail authorities refused to allow Aysel to travel to Dersim as the funeral permission was only for Ankara.

A scene from Hatun Tugluk's funeral (Photo: sozcu.com.tr)

Dersim, Aysel went back into jail.

The level of intolerance and hatred displayed during this incident is revolting. It is a generally accepted fact that any living person defined as 'The Other', that is non-Turk, non-Sunni Moslem, will be subject to discrimination, insults and even physical attacks in Turkey, but this incident showed that the dosage of attacks has now reached dead people. There is no question that the attack was organized and planned, with the mob arriving just in time equipped with a tractor and prepared slogans. and obviously condoned by the state or deep state. The governor of Ankara minimized the incident as a provocation by a few drunken persons. The Minister of Interior posed with one of the attackers, both smiling, after the incident. All attackers were released after questioning.

In 1915, the main 'Others' were the Armenians, who were almost wiped out with the genocide, resulting in huge transfer of wealth, lands and property to the government, as well as government sanctioned plunderers

So, while Aysel's mother's body travelled to and attackers. The fanatics who attacked Hatun Tugluk's grave, shouting 'This is not an Armenian cemetery', obviously do not remember that the entire Turkish lands had become a graveyard for the Armenians one hundred years ago. Unknown Armenian grave sites have long disappeared, and the known ones are still deliberately being destroyed, such as the one in Lake Van where toilets and changing cabins were recently installed over the Armenian cemetery. Hunting for treasures in Armenian graveyards is still rampant, with even websites created deciphering Armenian alphabet and signs for potentially rich findings in the graves.

> After eliminating the main 'Others', the Greeks, in the Pontus and Aegean regions in the early 1920's, it was the turn of the Istanbul Greek 'Others' in 1955, to be attacked, again on a September night. Ultranationalist mobs attacked the houses, shops and churches of the Greek minority in Istanbul, as revenge for the alleged bombing of Kemal Ataturk's house museum in Thessaloniki, Greece. All 73 Greek churches in Istanbul were burnt, more than

5000 properties demolished, hundreds of Greeks murdered, several hundred Greek women raped, and two Greek priests forcibly circumcised. Greek cemeteries were also attacked and newly buried bodies removed in search of gold teeth. Years later, it was revealed that it was Turkish government intelligence forces themselves who planted the bomb at Kemal Ataturk's house, organized and transported the attacking mobs in trucks, as well as supplied them with wooden clubs, all one standard size. The majority of the Greek 'Others' just left Turkey after this incident.

So now, the main 'Others' left in Turkey are the Kurds and the Alevis. However, one hundred years of brainwashing preached in schools and mosques still keeps the hatred alive against the Armenians. Therefore, attacks or insults on Kurds and Alevis must also include the swear word 'Armenian'. When government forces fought against the Kurdish militants in Diyarbakir for the past two years, they wrote on the walls of bombed out buildings or taunted the Kurds with loudspeakers 'Armenian bastards, seeds of Armenians'. Perhaps Hatun Tugluk from Dersim did have Armenian roots, perhaps not. But that is not the issue, as long as the ultranationalists can direct their hatred of the Armenian to include all the remaining 'Others'.

For a few years, until two years ago, the Turkish government had preached respect for democracy and human rights, tolerance and equality for minorities and all 'Others', promoting peace and ending the war with the Kurds. The term 'Turkey for Turks' was almost replaced with 'Turkey for all citizens' for a few short years. But now, Turkey can be defined as 'Turkey for Turks who support President Erdogan'. Hrant Dink once said: 'Yes, we have our eyes on these lands, but not to take them away. We want these lands so that we can be buried under them'. It seems that even that cannot be tolerated by the Turks for 'the Others'.

Echoes of Survival: A Creative Take on the Armenian Genocide

By: Meghedi Melody Nazarian

The narrative of the Armenian Genocide has been on repeat — both in media and in the minds of Armenians all over the world for over 100 years now. There are countless chilling facts circling the atrocities carried out by the Ottoman Empire of 1915, but one in particular has stuck with Los Angeles-born filmmaker Avo John Kambourian since youth.

On eve of April 24, 1915, hundreds of notable Armenian artists and intellectuals living in Istanbul were captured from their homes in the middle of the night and sent to death camps to be executed. That image has been playing like a movie reel in Kambourian's head since the day he heard it. "I was always aware that art can be a very dangerous thing, but also a beautiful thing that many see as a threat to their political agenda," the 27-year-old says, reflecting on the poignant killings leading up to the systematic massacre of 1.5 million Armenians from 1915 to 1918.

Even decades later—and in an attempt to portray how the culture has survived through the work of Armenian artists — Kambourian was inspired to a create a film, a proverbial mixed tape of Armenian artists that aren't conventionally known in Armenian communities around the world. Echoes of Survival, which first debuted during the centennial of the Genocide in 2015, follows a group of creative Armenians as they share their unique story of being Armenians raised in the diaspora, more specifically the United

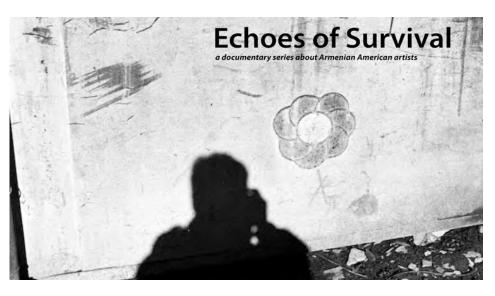
The talented subjects include NYC photojournalist Scout Tufankjian (who covered Senator Barack Obama's campaign leading up to his presidency from 2006-2008), abstract

painter from Chicago Jackie Kazarian, LAbased documentary photographer Ara Oshagan, oud player from New Jersey Ara Dinkjian, and New England musicians John Berberian and Mal Barsamian.

From Scout sharing about her experience photographing former President Obama and what it means to be a good Armenian today to Ara Dinkjian talking about his musical influences and showing his extensive record collection to Jackie telling about being raised with only two other Armenian families in her community and revealing the giant painting she made in honor of the 100th anniversary of the Armenian Genocide to the New England musicians performing together in Massachusetts to Ara Oshagan talking about his family legacy and how he went from being a writer to a documentary photographer, each story in this documentary is meant to inspire in its own way.

For the filmmaker himself, each creative character excited him for different reasons: "Jackie inspires me with her resilience and dedication to her craft, which can take weeks or months to do: Ara Dinkijan inspires me with his selfless pursuit of finding ways to keep Western Armenian music alive and changing; Ara Oshagan brings a unique perspective on trauma and how it has affected our communities; Scout is the anthropologist we all wish we could be; and the New England musicians are the last of a sadly dying lineage of musical tradition." Kambourian recounts the scene with all the New England musicians jamming as one of the best nights of his life.

The full piece — 67 minutes total — shows the various shapes the Armenian spirit can take. "I want people to feel happy about diversity and about what these artists are

making," Kambourian says about his passion project. "I love being able to preserve moments understands the importance of each artist in and tell stories that I find captivating to me, and then have someone else see that and be

One of the personal motivations behind creating this film for Kambourian was an attempt to better understand who he is as an Armenian-American today, "For me it means that I get to have a double life. We're pretty blessed to be living in a country like the United States. We have it pretty okay compared to a lot of the world." But still, Armenia is always on the back of Kambourian's mind. "I think we as Armenians are obligated to always look backwards and reflect, but for the sake of humanity we must also be forward thinking and be able to embrace change and diversity." What's more, "As persecuted people we also have an obligation to stand up to fascism when we see it."

After completing the film. Kambourian general sharing their own unique story. vve can't really force people to be interested in our story without some sort of emotional investment. The best films I've seen, whether they be in French, Spanish, Portuguese, or Japanese, they all aim to tell a universal story at their core. The cultural stuff is always just window dressing."

Currently, Kambourian is working on a documentary about the famous rocker Joan Jett called Bad Reputation, which debuts in

Echoes of Survival will screen at the 20th Annual Arpa Film Festival at the Egyptian Theatre in Los Angeles on November 4, AGBU Films at Lincoln Center in New York City on November 16, and at the Pomegranate Film Festival in Toronto on November 18.

Smyhyh lunhmuny ጣበԻቦሀሀՅԻ ԽበቦበՎሀԾ

Սոնիա Թաշճեան

համեղ եւ հրապուրիչ է եղած. առաջին հերթին, այն պատճառով որ մթերքը (միսն ու բանջարեղէնը) բնական է աճեցուած, ապա նաեւ հայերը կը սիրեն «կրակի հետ խաղալ», խորոված պատրաստել եւ մատուցել։

Խորովածը նախամարդու գիւտն է. ըստ աւանդազրոյցի սկզբնական շրջանին մարդը կ՛ուտէր արմատներ, տերեւներ, պտուղներ. յետոյ սկսաւ որսալ եւ միսը հում ուտել. օր մը միսի կտորը ձեռքէն պատահաբար իյնալով կրակի մէջ` խորովուեցաւ, եւ ան տեսնելով որ այդպէս աւելի համով է, սկսաւ խորովուելով եփել եւ ձաշա-

Ըստ Աճառեանի, «խոր - խար խորովել» բառը բնիկ հայկական բառ է. նոյն արմատէն առաջացած է նաեւ խարկել (տապակի մէջ, առանց ձէթի կամ իւղի տապակել, աղանձել, խանծել, բովել. բոհրել) բառը. անշուշտ այս հոմանիշներէն իւրաքանչիւրը նրբերանգային տարբեր գործածութիւն ունի. այսպէս օրինակ սուրձր խարկել, ցորենը աղանձել, եւայլն..: Խորոված բառը մեր առօրեայ բառապաշարին մէջ անմիջականօրէն կը կապուի մսի խորովածի հետ. մինչդեռ մեր աւանդութիւնների մէջ կան տարբեր խորովածներ. բանջարեղէնի` լոլիկ, սմբուկ, պղպեղ, սոխ - սխտոր, սունկ, գետնախնձոր, դդում, դդմիկ, պամիայ, եւայլն+..: Խորոված պտուղներ` խնձոր, դեղձ, սերկեւիլ։ Իւրայատուկ է նաեւ պանիրի խորովածը։ Դեռեւս պատանեկութեան տարիներէն կը յիշեմ գիւղի պարտէզներուն մէջ կորեկի, մատղաշ ցորենի եւ կանաչ սիսեռի խորովածը+.։ Ձմեռային տօներուն Յայաստանի մէջ սովորութիւն է պատրաստել աղանձ, խարկելով ծեծած ցորեն, կանեփ, ոմանք կ՛աւելցընեն նաեւ բոված սիսեռ, պիստակ, եգիպտացորեն, ընկուզեղէն` կաղին, ծիրա- ծը. թոնիրի մէջ ամբողջական նակուտ, նուշ։

Մինչեւ 20րդ դարասկիզբ հայերու օգտագործած հիմնական միսը եղած ձկնեղէնը. երբեմն որսի միսը` վաու արջ. լետագալին սկսեցին օգտա- սակ է։

Յայաստանի խորովածը միշտ ալ գործել նաեւ խոզի եւ կովի միս։ Մսավաճառներ չկային այսօրուայ հասկացութեամբ, ոչ ալ սառնարան. հետեւաբար մշակուած էր միսը պահեստաւորելու քանի մը եղանակ։ Իւրաքանչիւր ընտանիք, ամէն ձմեռնամուտին, ոչխար մը կը մորթէր, որպէսզի տիալ - ղաւուրմայ պատրաստեն. կտրատուած եւ ոսկրահան եղած միսը աղաջուրի մէջ կը խաշեն, ապա կը տապկեն նոյն անասունի դմակով եւ իւղով. պատրաստի միսը կը լեցուի ապակեայ կարասներու մէջ, վրան տաք իւղը, ապա մութ եւ զով մառանում կը պահեստաւորուի, ամբողջ ձմրան համար. տհալ – ղաւուրմայի միսը օգտագործուած է բոլոր մսային ձաշերուն մէջ։ Որոշ շրջաններում unվորութիւն է եղած բարակ կտրատել միսը, առատօրէն աղ լցնելէ յետոյ դնելով քարերու առանքը արիւնը քամել, ապա թելի վրայ անցընելով չորցընել։ Պատրաստած են նաեւ ապուխտ եւ երշիկ։ Երբ անասուն մը վիրաւուած է, անմիջապէս մորթած են, նոյն օրը միսը սպառած դրացի - ծանօթ - բարեկամներու մէջ։ Աղացած միսի փոխարէն միսր երկու մեծ դանակներու օգնութեամբ վարպետութեամբ կը մանրացուէր. իսկ ելեկտրահարիչի փոխարէն, միսը կը ծեծուէր մարմար քարի վրայ յատուկ փայտեայ մուր-

Խորովածի միսին համեմունքը ըստ տարածաշրջանի եւ ըստ մարդկանց քիմքի տարբեր կ՛ըլլայ. դասական համեմունքը` աղ, սեւ պղպեղն ու ուրցն են։ Դարերու ընթացքին պատմական Յայաստանի ամբողջ տարածքում յօրինուած են տարբեր տեսակի խորովածներ. Ուրֆայի սմբուկ - միսով խո-րովածը. Այնթապի օրուխը` մանր կորկոտով շաղուած. կաթսայի խորովածը, չօպանի խորովագառնուկի խորովուն. եւայլն...:

Յատկանշական է Պուրսայի խորովածը, որը թէեւ սովորական խորոէ ոչխարը, այծը, թռչնամթերքն ու ված չէ կրակի վրայ պատրաստուած, բայց եւ տօնական օրերուն յատուկ՝ րազ, թռչուն, հազուադէպ նաեւ եղնիկ համեղ ու նրբաձաշակ կերակրատե-

Պուրսայի խորոված

Բաղադրութիւնը

0.5 քիլօկրամ կարմիր միս 0.5 լիդր քամած մածուն կարմիր պղպեղ սեւ պղպեղ щшһшр կասիա դափնետերեւ 3 նկանակ պիտա հաց

Պատրաստութիւնը

- 1.- Միսը խաշել համեմունքով, ձգել պաղի, յետոյ թել թել ընել։ 2.- Քամած մածունը քիչ ջուրով նօսրացնել եւ տարածել նկանակներու վրայ։
- 3.- Միսը շարել մածունին վրայ, ցանել յաւելեալ կարմիր պղպեղ եւ եփել փուռին մէջ 10 վայրկեան։

Կարելի Եղած Չափով Քաղցկեղի Առաջքը Առնել

Քարլա Եարտըմեան

Քաղցկեղը փոխանցիկ հիւանդութիւն մը չէ։ Ան մարմնի բջիջներու անհաւասարակշիռ եւ անհամաչափ աճն է, որ կը գրաւէ կողքի հիւսկէնները եւ կը կազմէ ուռեցքներ։

Բջիջներու անհաւասարակշռութեան պատճառները շատ են, ինչպէս` դիմադրականութեան համակարգի տկարացումը, ժառանգական տուեայները, կամ անհատին ենթարկումը թունաւոր նիւթերու, ըլլայ ան օդէն, ուտելիլքէն, ծխախոտէն թէ այլ։

Մասնագէտներ, ուսումնասիրելէ ետք այս հիւանդութիւնը, գտած են զայն յառաջացնող պատճառները եւ յանձնարարած են նախազգուշական միջոցներ` անկէ պաշտպանուելու համար։

Քաղցկեղ յառաջացնող ներգործօն պատճառները տոկոսային բաժանումներով՝

- 1.- Ծխելը` պարագաներու 30% 2.- Սնունդի պակասը` պարագանե-
- 3.- Ժառանգական տուեալը` պարագաներու 15%
- 4.- Գիրութիւնն ու շարժումի պակասը` պարագաներու 5%
- 5.- Խմիչքի գործածութիւնը` պարագաներու 3%
- Յարակից տուեալներ են նաեւ՝ 1.- Որոշ տեսակի վարակներ` պարագաներու 5%
- 2.- Աշխատանքային վտանգաւոր տարրերու ենթարկում` պարագաներու
 - 3.- Թունաւորում` պարագաներու 2%
- 4.- Թմրեցուցիչի գործածութիւն` պարագաներու 2%
- 5.- Անդրմանիշակագոյն (UV) շողարձակումներու ենթարկում` պարագանե-
- րագաներու 1%
 - Ա.- Օրական պէտք է սպառել 600 ներէն վանելու թոյները։

կրամ կանաչեղէնի եւ պտուղի տեսակ-

Մասնագէտներ կը յանձնարարեն սպառել մեծ քանակութեամբ կանաչեղէն եւ պտուղ` պաշտպանուելու համար քաղցկեղային հիւանդութիւններէ։ Фոխանակ 400 կրամ կանաչեղէն եւ պտուղ սպառելու, քանակը պէտք է բարձրացնել 600 կրամի։ Բուսատեսակները հարուստ են կենսանիւթերով, հանքային աղերով եւ բնաթելով, որոնք հիմնական սնունդը կը կազմեն մարմնի բջիջներու բնականոն գործունէութեան համար։ Անոնք նաեւ կը պարունակեն օգտակար նիւթեր, ինչպէս՝ փոլիֆենոլները (Polyphenoles), որոնք կ՛օգնեն բջիջներէն վանելու թունաւոր տարրերը, որոնք կրնան փոփոխութիւններ յառաջացնել բջիջներուն մէջ։ Այս գործողութիւնը կը կատարուի լեարդին կողմէ` բնախմորները (enzymes) զօրացնելու համար։ Իսկ այլ բուսատեսակներ կը գործեն իբրեւ հականեխիչներ։ Օրինակ` կաղամբին մէջ տարրեր գոյութիւն ունին, որոնք քաղցկեղի քնացած բջիջներուն մէկ անգամ ընդմիշտ կ՛արգիլեն մեծնալ եւ աձիլ։ Իսկ սխտորը ուղղակի դէմ կը դնէ քաղցկեղային բջիջներու գործունէութեան։

Պտուղի եւ բանջարեղէնի տեսակներ սպառելը օգտակար է եւ դէմ կը դնէ քաղցկեղի, սակայն անոնց սպառումը պէտք է կատարել բնականոն ձեւով` զանոնք բաժնելով ճաշաբաժիններու, որովհետեւ իւրաքանչիւրին պարունակութիւնը եւ օգտակարութիւնը կը տարբերի միւսէն։ Խաղողը, բրքուկը (broccoli) եւ թութը կը կազմեն ցանկին գլխաւորները։ Իսկ չոր բանջարեղէնն ու ընդեղէնները պէտք է մեր ձաշացուցակին մաս կազմեն շաբաթը քանի մը անգամ։ Նախընտրելի է որ ընդեղէնները սպառենք իրենց ամբողջական վիճակին մէջ, քա-6.- Զանազան այլ տուեալներ` պա- նի որ անոնց մէջ կայ մեծ քանակութեամբ բնաթել, որ կ՛օգնէ մարմնի բջիջ-

> **TO ADVERTISE** IN CANADA's ONLY ARMENIAN MONTHLY **NEWSPAPER** CALL 416-878-0746

ARF Supports ...

cont. from page 26

Archbishop Mikael Ajapahyan—a high-ranking clergyman of the Armenian Apostolic Church, who recently voiced support for government efforts to combat domestic violence—and Armenian intellectual Ruben Babayan, who recently called for further awareness and education surrounding domestic abuse.

"There are families full of love and harmony and there are families in which the most extreme cases [of domestic violence] manifest. These [cases] must be prevented," Vardanyan noted.

According to Yerevan's Women's

Resource Center, more than 50 Armenian women have been beaten to death or otherwise killed by their husbands or other relatives in the last five years. "This trend shows no signs of decline... I think this is a very serious number and this process [of a enacting a law] must not drag on further," said representative Anahit Simonian.

The proposed law was drafted by Armenia's Justice Ministry last year. If passed, the bill will introduce criminal and administrative liability for specific cases defined as domestic violence. It would also obligate the state to protect victims by providing them with special shelters or banning their violent spouses from approaching them and their children.

Armen's Math Corner

(November 2017)

Junior Problem:

Age-puzzles are often a lot of fun, as they create a lot of excitement and motivation among young problem solvers.

Talar and Talin are two sisters. The total of their ages is 34 years. However, five years ago, the sum of twice Talar's age and three times Talin's age was 61. How old is Talin now?

POM Announces ...

cont. from page 1

light-hearted romance set in Armenia.

The closing night, November 19th, will begin with Apricot Groves by Iranian filmmaker Pouria Heidary Oureh. Sarik Andreasyan's Guardians will follow, taking viewers on a joyride through the world of superheroes with superpowers.

After which the much anticipated documentary Architects Of Denial will be festival.

screened- produced by Montel Williams and Dean Cain. An international co-production between France and Lebanon, The Traveller of the best rock musicians alive today. The will be screened as the Festival's penultimate evening will conclude with POM's unforgettable film, highlighting the impressive gala Soirée, featuring Vahe Yan's Roots, a cinematography of New York filmmaker Saro Varjabedian.

> The evening will conclude with Yeva, directed by Anahid Abad from Iran. The film is a touching story of a mother's quest to protect her daughter by fleeing from Iran to an Armenian village. This beautiful movie was chosen as Armenia's entry for the 2018 Oscars.

The POM award ceremony will close the

Jr. Prob.: Talin is 16 years old now. ; Sr. prob.: only 10 minutes Answers to November 2017 issue of Armen's Math Corner

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոհայ» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս փեսած ծանուցումներու բովանդակութեան:

Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակայ են որոշ խմբագրումի։

Senior Problem:

Hacop travelled the 95 km from the city of Armavir to Vanadzor by car and bus. The car averaged 90 km/h, and the bus averaged 60 km/h. The whole trip took one hour and 30 minutes.

Can you determine how long Hacop was in the car?

see the asnswers reversed on this page

Dr. Raffi Aynaciyan D.D.S., M.Cl.D., F.R.C.D.(C)

Orthodontist

North York: 3333 Bayview Avenue, Suite 203 416-221-0660

Downtown Toronto: 11 King Street West, Suite C115 416-363-3018

- G2 and G driving affordable lessons
- Early Road Test Booking
- Professional in-car and in-class instructors
- New cars for the lessons
- School certificate for insurance discount (40%)

Anania Hakobyan

647-860-6646

idriveschool.ca

5330 Yonge Street, unit 215, North York

BUENGJINN

Torontohye Newspaper

Publisher

Torontohye communications Inc. 45 Hallcrown Place Willowdale, ON M2J 4Y4

Email:torontohye@gmail.com Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215 Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր

Կարին Սաղտրճեան

Աշխատակիցներ

Արշօ Չաբարեան Թամար Solապետեաև

Էջադրում

Արա Տէր Յարութիւնեան

Վարչական Պատասխանատու

<u> Չելէ</u>ն Նաճարեան

Ծանուցումներ

Սեւակ Յարութիւնեան **3եռ.՝ 416-878-0746**

sales.torontohye@gmail.com

Editor

Karin Saghdejian

Administrator Helen Najarian

Advertisements

Sevag Haroutunian (416- 878-0746)

Design & Graphics:

Ara Ter Haroutunian (aragraphics@gmail.com)

CASSANDRA HEALTH CENTRE

ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan

Family Physician

Dr. Omayma Fouda

Family Physician

Dr. I. Manhas

Family Physician

Dr. H. Kavazandjian

Family Physician

Physioworx Physiotherapy

DR. MARI MARINOSYAN

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre 2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111 to arrange an appointment

Vartan (PharmD, RPh), Sarkis (BScPhm, RPh) & Maral Balian (PharmD, RPh)

Դեղագիրներու պատրաստութիւն` շաբաթական լատուկ տուփերու մէջ։

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն` անվճար։

Շաքարախտի քննութիւն։

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն։

Տարեցներու 10% գերչ։

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները։

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր։ Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան։

WALK-IN CLINIC ONSITE 416-331-9111

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաձախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)
North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040 Fax: 416-449-2048

Church Office: 416 431-3001

